

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

**Factors Affecting Rubber Farmers' Decision on Fertilizer Application
in Klonghoykhong District, Songkhla Province**

หทัยชนก บุญยง

Hataichanok Boonyong

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Agribusiness Management
Prince of Songkla University**

2553

ชื่อสารนิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกร
ผู้เขียน	นางสาวหทัยชนก บุญยง
สาขาวิชา	การจัดการธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....

(ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย)

.....ประธานกรรมการ

(ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธัญญา ทองรักษ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จำเป็น อ่อนทอง)

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธัญญา ทองรักษ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร

ชื่อสารนิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวหทัยชนก บุญยง
สาขาวิชา	การจัดการธุรกิจเกษตร
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในการทำสวนยางพารา 2) สภาพการทำสวนยางและการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา และ 4) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เป็นเจ้าของสวนยางที่มียางเปิดกรีดและมีการใช้ปุ๋ยในปีที่ผ่านมา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา จำนวน 120 ราย วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาและสถิติไคสแควร์ (Chi-Squares Statistic: χ^2)

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 51.70 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 46.89 ปี นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.48 คน ร้อยละ 94.20 ประกอบอาชีพหลักคือการทำสวนยางพารา มีพื้นที่การถือครองเฉลี่ย 26.82 ไร่ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 30,412.50 บาทต่อเดือน เกษตรกรร้อยละ 54.20 มีภาระหนี้สิน โดยมีหนี้สินเฉลี่ย 252,436.40 บาท

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่การทำสวนยางพาราเฉลี่ย 25.88 ไร่ ปลูกยางในที่ราบลุ่ม และลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทรายเกษตรกรทั้งหมดปลูกยางพันธุ์ RRIM 600 เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่ให้น้ำอย่างมาก ต้นยางพารามีอายุเฉลี่ย 15.60 ปี ปริมาณผลผลิตน้ำยางสดในปีที่ผ่านมาโดยเฉลี่ย 311.43 กก./ไร่/ปี เกษตรกร ร้อยละ 93.30 ไม่ได้รับการส่งเสริมการทำสวนยางจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สำหรับการใส่ปุ๋ยในสวนยางพาราของเกษตรกรร้อยละ 65.00 ใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียวและร้อยละ 29.20 ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว เหตุผลในการเลือกใส่ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกร คือ ราคาถูกและคุณภาพดี ในขณะที่เหตุผลในการเลือกใส่ปุ๋ยเคมี คือ น้ำยางออกดี คุณภาพสม่ำเสมอ สูตรปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรใช้มากที่สุด คือ สูตร 15-15-15 โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ย 1 ครั้งต่อปี ช่วงเดือนที่เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยมากที่สุด คือ เดือนพฤษภาคม ปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีโดยเฉลี่ย 58.52 กก./ไร่/ปี ปริมาณการใส่ปุ๋ยอินทรีย์โดยเฉลี่ย 92.43 กก./ไร่/

ปี วิธีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกรส่วนใหญ่คือ หว่านรอบโคนต้นและเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการวิเคราะห์ดินก่อนการใส่ปุ๋ย ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 704.76 บาท/ไร่/ปี ค่าใช้จ่ายในการใส่ปุ๋ยอินทรีย์เฉลี่ย 580.01 บาท/ไร่/ปี

ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใส่ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในระดับมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านคุณภาพปุ๋ย เนื่องจากการตัดสินใจใส่ปุ๋ยที่มีคุณภาพจะส่งผลให้มีต่อปริมาณผลผลิตของน้ำยางพาราเพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรพบว่า ปัจจัยทางด้านสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ ได้แก่ ภาวะหนี้สินของครัวเรือน ปัจจัยสภาพของสวนยางพารามีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ ได้แก่ อายุต้นยาง วิธีการใส่ปุ๋ย

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาและอุปสรรค เรื่องปุ๋ยราคาสูง ทำให้เกษตรกรต้องลดจำนวนในการซื้อปุ๋ยและปัญหาปุ๋ยละลายช้า โดยมีข้อเสนอแนะให้ผู้ผลิตคำนึงถึงการตั้งราคาที่เป็นธรรมโดยไม่เอาเปรียบเกษตรกรและควรปรับปรุงคุณภาพของสินค้าให้มีมาตรฐาน

Minor Thesis Title : Factors Affecting Rubber Farmers' Decision on Fertilizer Application in Klonghoykhong District, Songkhla Province

Author : Miss Hathaichanok Boonyong

Major Program : Agribusiness Management

Academic Year : 2009

Abstract

The research aims to study 1) the social and economic features of rubber farmers 2) the production condition and rubber farmers' fertilizer application 3) factors affecting the farmers' decision on fertilizer application and 4) problems, threats, and suggestions on fertilizer application of rubber farmers in Klonghoykhong District, Songkhla Province. The secondary data was compiled. In addition, the primary data was collected from the interview of 120 rubber farmers, who own tapped rubber plantations and applied fertilizers during the past year, in Klonghoykhong District, Songkhla Province. The accidental sampling was applied. The data analysis was implemented by the descriptive statistics and Chi - Square statistics (χ^2).

The farmers, 51.70%, were male, and Buddhists. The average age was 46.89 years old. The average household members were 4.48 people. The farmers, 94.20%, worked as rubber farmers as their main career. The average land ownership was 26.82 rais. The average household income was 30,412.50 baht each month. Half of the farmers, 54.20%, were in debt condition. The average debt amount was 252,436.40 baht.

The farmers worked on rubber plantations for 25.88 rais in average. The rubber trees were planted in the flat area with sandy loam. All the farmers plant RRIM 600 due to high yield. The rubber trees are 15.60 years old in average. The average yield of field latex during the past year was 311.43 kilograms/rai/year. The farmers, 93.30%, were not supported by Office of Rubber Replanting Aid Fund. The farmers, 65.00%, applied only organic fertilizers while 29.20% of them applied only chemical fertilizers. The reasons for organic fertilizer application were reasonable prices and good quality. The reasons for chemical fertilizer application are good yields, and regular quality. The popular fertilizer formula was 15-15-15. The farmers mostly applied fertilizers once a year. The peak season of fertilizer application was in May. The average quantity of chemical and organic fertilizer application is 58.5 and 92.43

kilograms/rai/year respectively. The fertilizers were sown around the trunk base. However, soil properties were not analyzed before the fertilizer application. The average expense on chemical fertilizers was 704.76 baht/rai/year while the average expense on organic fertilizers was 580.01 baht/rai/year.

The marketing factor affecting the farmers' decision on fertilizer application in the highest level was fertilizer quality because the quality fertilizers will affect the increased yield. The factors relating to types of fertilizers reveal as details. The social factors did not relate to types of fertilizers, which the farmers applied, with statistically significance $\alpha = 0.05$. The economic factor relating to types of fertilizers with statistically significance $\alpha = 0.05$ was the household debt. The rubber plantations condition factors of relating to types of fertilizers with statistically significance $\alpha = 0.05$ were ages of rubber trees and methods of fertilizer application.

Problems and threats, which the farmers encounter, were as following. The fertilizers are expensive resulting in the quantity decrement in fertilizer purchase. In addition, the fertilizers slowly dissolve. Finally, the suggestions were raised as details. The manufacturers should consider the fair pricing, and the product quality should be improved to meet the standard.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำในด้านต่างๆ และการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง จึงขอกราบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยและขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชัญญา ทองรักษาและรองศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ อ่อนทอง กรรมการสอบสารนิพนธ์ได้กรุณาชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ดำเนินการวิจัย ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา น้องชายและเพื่อนๆ MAB 10 ที่คอยให้กำลังใจมาโดยตลอด

หทัยชนก บุญยง

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 การตรวจสอบเอกสาร	4
2.1 องค์ความรู้เกี่ยวกับยางพารา	4
2.2 ประเภทปุ๋ยที่มีการใช้ในสวนยางพารา ปริมาณการใช้ปุ๋ยการดูแลรักษา	8
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	13
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	26
3.1 ข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล	26
3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4 ผลการวิจัย	31
4.1 ลักษณะสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา	30
4.2 สภาพของการทำสวนยางพาราและการใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร	38
4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกร	50
4.4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	56
5.1 สรุปผลการวิจัย	56
5.2 ข้อเสนอแนะ	58
5.3 ข้อจำกัดการวิจัย	59
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	59
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก แบบสอบถาม	63
ประวัติผู้เขียน	69

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 รายละเอียดเปรียบเทียบ ข้อดี ข้อด้อยของปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์	9
ตารางที่ 2.2 ปริมาณธาตุอาหารหลักที่ยางพาราต้องการ	11
ตารางที่ 2.3 สูตรและอัตราปุ๋ย (กก./ไร่/ปี) ที่แนะนำใช้กับต้นยาง	12
ตารางที่ 3.1 จำนวนคร้วเรือนของเกษตรกรชาวสวนยาง	27
ตารางที่ 3.2 จำนวนตัวอย่างเกษตรกรชาวสวนยาง	27
ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยาง	32
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง	34
ตารางที่ 4.3 สภาพการทำสวนยางพาราของเกษตรกร	39
ตารางที่ 4.4 การใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร	45
ตารางที่ 4.5 การได้รับคำแนะนำและแหล่งข้อมูลการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร	49
ตารางที่ 4.6 ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ปุ๋ยของเกษตรกร	52
ตารางที่ 4.7 ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจและสภาพการทำสวนยางที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกร	53
ตารางที่ 4.8 ปัญหา อุปสรรคในและข้อเสนอแนะในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร	55

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพการทำสวนยาง กับ ประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยาง	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวิจัย

ยางพาราเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและของโลกเป็นอย่างมาก สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันมีพื้นที่การปลูกยางพาราโดยประมาณเท่ากับ 16,889,686 ไร่ ส่งผลทำให้ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดในโลก โดยสามารถส่งออกยางพาราได้ปีละประมาณ 27 ล้านตัน โดยมีมูลค่าไม่ต่ำกว่าแสนล้านบาท และปีนี้คาดว่าประเทศไทยจะผลิตยางพาราธรรมชาติได้ถึง 33 ล้านตัน โดยเพิ่มจากปี 2552 5 ล้านตัน และปีนี้จะทำให้มูลค่าในการส่งออกเพิ่มมากขึ้น (สถาบันวิจัยยาง, 2553)

สำหรับพื้นที่การเพาะปลูกนั้นมีอยู่เกือบทุกภาคของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกยางพาราจำนวนร้อยละ 3.5 ภาคอีสานร้อยละ 16.84 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 12 และภาคที่มีพื้นที่การปลูกยางมากที่สุดก็คือภาคใต้ จำนวนร้อยละ 67.66 ของพื้นที่การปลูกยางทั้งหมด (สถาบันวิจัยยาง, 2553) ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่การปลูกยางมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดสงขลาซึ่งมีพื้นที่การปลูกยางจำนวน 1,444,302 ไร่ ซึ่งจังหวัดสงขลาประกอบด้วย 16 อำเภอ โดยในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา มีพื้นที่การปลูกยางพาราเป็นจำนวน 108,355 ไร่ ปลูกจำนวนเกษตรกร 3,893 ครัวเรือน (สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง, 2552) พันธุ์ยางที่ใช้ในการปลูกส่วนใหญ่ก็คือ พันธุ์ RR M 600

สืบเนื่องจากสถานการณ์ทางด้านราคาของยางพาราที่มีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2546 ราคาซื้อขายเฉลี่ย 38.16 บาท/กิโลกรัม เป็น 65.75 บาท/กิโลกรัมในปี 2552 (สถาบันวิจัยยาง, 2553) แต่ผลผลิตน้ำยางสดในปี 2552 ของจังหวัดสงขลาสามารถผลิตน้ำยางสดได้เพียง 957,984.98 กิโลกรัม ซึ่งมีปริมาณลดต่ำลงจากปี 2551 ที่สามารถผลิตน้ำยางสดได้ถึง 1,150,333.83 กิโลกรัม (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เขต 9, 2553) ซึ่งเป็นเหตุผลจูงใจที่ทำให้เกษตรกรหันมาเอาใจใส่ในการดูแลและเพิ่มผลผลิตยางพาราให้มากยิ่งขึ้น ภัยก็คือเป็นปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญ สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อช่วยในการเพิ่มผลผลิตยางพารา โดยเกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยเพิ่มขึ้นจากเมื่อก่อนที่มีการใส่ปุ๋ยปีละ 1 ครั้ง เป็นปีละ 2 ครั้ง ในปัจจุบัน เพราะเกษตรกรมีความเชื่อมั่นในราคาของยางพารา ทำให้ความต้องการใส่ปุ๋ยเคมีในการผลิตยางพาราโดยรวมนับแต่ปี 2546-2550 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยตลอด กล่าวคือ เพิ่มขึ้นจากประมาณ 3.88-3.89 ล้านตัน ในปี 2546 เป็น 4.32-4.40 ล้านตันในปี 2550 หรือมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 2.73-3.14 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2552)

เนื่องจากความต้องการใช้ปุ๋ยในการผลิตพืชมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด และความต้องการพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศซึ่งมีราคาค่อนข้างแพงเมื่อเทียบกับราคา ผลผลิตที่เกษตรกรขายได้ ดังนั้นเกษตรกรควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องเหมาะสมกับชนิดของดินและพืช ดังนั้นเกษตรกรควรมีการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง และมีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุเหลือใช้ในสวนยางให้มีมากขึ้น รวมทั้งให้มีการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานคือใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพในอัตราที่เหมาะสมในการผลิตพืชแต่ละชนิด ซึ่งการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานจะช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ส่วนหนึ่ง และยังเป็น การช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติมาก

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยต่างๆของเกษตรกรในการใช้ปุ๋ย เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร และเพื่อการพัฒนาการผลิตและการจำหน่ายปุ๋ยของผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ย ให้เป็นแนวทางในการผลิตปุ๋ยที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

2. เพื่อศึกษาสภาพการทำสวนยางพาราและการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอคลองหอยโข่ง

3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

4. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรชาวสวนยาง ในตำบลทุ่งลาน และตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาจำนวน 20 ตัวอย่าง โดยทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ 2553 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกร แบ่งเป็น ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยโดยการสอบถามทัศนคติและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและสภาพ

การทำสวนยางกับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกร โดยพิจารณาเฉพาะกรณีเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีอย่าง เดี่ยว หรือปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ในการศึกษา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา กรณีศึกษาเกษตรกรชาวสวนยางพารา 1. คลองหอยโข่ง 2. สงขลา จะได้รับประโยชน์จาก การศึกษาดังนี้

1. ด้านความรู้ทำให้ทราบถึงสภาพสังคมเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราและ สภาพทั่วไปของสวนยางพารา การใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

2. ด้านการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการใช้ปุ๋ยของ เกษตรกรชาวสวนยางพารา ของผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาครัฐและบริษัทผู้ผลิตและจำหน่าย ปุ๋ยในการทำสวนยางของเกษตรกร

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสาร

ในบทนี้เป็นการตรวจสอบเอกสาร ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ องค์กรความรู้เกี่ยวกับยางพารา
 ประเภทปฏิกิริยาที่มีการใช้ในสวนยาง วิทยุหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 องค์กรความรู้เกี่ยวกับยางพารา

ยางพาราเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย มีมูลค่ารวมกว่า 1 แสนล้านบาท นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับเกษตรกรไม่ต่ำกว่า 6 ล้านคนหากได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จะส่งผลดีต่อประเทศและเกษตรกรชาวสวนยางอย่างมหาศาลซึ่งหากพิจารณาในด้านต่างๆแล้ว ยางพารายังเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่มีความจำเป็นในการส่งเสริมอาชีพ และมีโอกาสในการพัฒนา

2.1.1 ลักษณะของยางพารา

ยางพาราเป็นพืชยืนต้นขนาดใหญ่มีอายุยืนยาวหลายสิบปีเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ซึ่งมีส่วนประกอบต่างๆดังนี้

- 1) ราก เป็นระบบรากแก้ว
- 2) ลำต้นกลมตรง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ
 - 2.1) เนื้อไม้ยางพาราจัดเป็นไม้เนื้ออ่อนเนื้อไม้มีสีขาวปนเหลืองอยู่ด้านในกลางลำต้น
 - 2.2) เนื้อเจริญเป็นเชือกบางๆอยู่โดยรอบเนื้อไม้มีหน้าที่สร้างความเจริญเติบโตให้กับต้นยาง
 - 2.3) เปลือกไม้เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากเนื้อเจริญออกมาด้านนอกสุด ช่วยป้องกันอันตรายที่จะมากระทบต้นยางเปลือกของต้นยางมีความสำคัญต่อเกษตรกรชาวสวนยางมาก เนื่องจากท่อน้ำยางจะอยู่ในส่วนนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปลือกด้านในที่ติดอยู่เนื้อเจริญจะมีท่อน้ำยางอยู่มากที่สุด
- 3) ใบ เป็นใบประกอบโดยทั่วไป ก้านใบจะมีใบย่อย 3 ใบ มีหน้าที่หลักในการปรุงอาหารหายใจและคายน้ำ ใบยาง จะ แตกออกมาเป็นชั้น เรียกว่า "ฉัตร" ระยะเวลาเริ่มแตกฉัตรจนถึงใบในฉัตรนั้นแก่เต็มที่จะใช้เวลา ประมาณ 2-3 เดือน ยาง จะผลัดใบในฤดูแล้งของทุกปี ยกเว้นยางต้นเล็กที่ยังไม่แตกกิ่งก้านสาขาหรือมีอายุไม่ถึง 3 ปี จะไม่ผลัดใบ

4) ดอก มีลักษณะเป็นช่อมีทั้งดอกตัวผู้และดอกตัวเมียอยู่ในช่อดอกเดียวกัน ดอกยงทำหน้าที่ผสมพันธุ์ โดยการผสม แบบ เปิดดอกยงจะออกตาม ปลายกึ่งของยงหลังจาก ที่ต้นยงผลัดใบ

5) ผล มีลักษณะเป็นพู่โดยปกติจะมี 3 พู่ ใบแต่ละพู่จะมีเมล็ดอยู่ภายใน ผลอ่อน มีสีเขียวผลแก่มีสีน้ำตาลและแข็ง

6) เมล็ด มีสีน้ำตาลลายขาวคล้ายสีของเมล็ดละหุ่ง ยาวประมาณ 2-2.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.5-2.5 เซนติเมตร หนักประมาณ 3-6 กรัม เมล็ดยงเมื่อหล่นใหม่ๆ จะมีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูงมาก แต่เปอร์เซ็นต์ความ งอกนั้นจะลดลงอย่างรวดเร็วในสภาพปกติ เมล็ดยงจะรักษาความ งอกไว้ได้ประมาณ 20 วันเท่านั้น

7) น้ำยง เป็นของเหลวสีขาวถึงขาวปนเหลืองขุ่นข้น อยู่ในท่อน้ำยงซึ่งเรียงตัว กันอยู่ในเปลือกของต้นยง ใบ น้ำยงจะ มีส่วนประกอบหลักที่สำคัญ 2 ส่วนคือส่วนที่เป็น "เนื้อ ยาง" และส่วนที่ "ไม่ใช่ยาง" ตามปกติในน้ำยง จะมีเนื้อยางแห้ง ประมาณ ร้อยละ 25-45

2.1.2 คุณสมบัติและลักษณะของพันธุ์ยางพารา

1) คุณสมบัติของยางพารา

ยางพารามีคุณสมบัติแปลกพิเศษต่างจากสารอื่น คือสามารถยืดหยุ่นได้ดีกว่าสาร ใดเมื่อดึงให้ยืด ถ้าจกหดรกลับ เข้ารูปเดิมได้ทันทีเมื่อปล่อยมือ นอกจากนั้น ยังมีเนื้อเหนียวติดกัน น้ำ ทั้งยังไม่ยอมให้กระแสไฟฟ้าผ่านได้ ยางจึงเป็นสารที่ใช้ประโยชน์มาก ใช้ทำสิ่งของได้ มากมายหลายชนิด ยางพารามีคุณสมบัติพิเศษกว่าวัสดุธรรมชาติอื่น คือ ยางพาราจะทำให้อ่อน ให้นุ่ม ยืดหยุ่นหรือถึงขนาดใช้แทนโลหะบางชนิดได้ เติบน้ำ อัดลมได้ ไม่รั่ว และยังเป็น ฉนวนไฟฟ้าอีกด้วย ลักษณะของพันธุ์ยางที่ดี ประกอบด้วย ให้น้ำยางมาก ต้านทานโรค ต้านทานลม เจริญเติบโตเร็วและสม่ำเสมอทั้งก่อนกรีดและหลังกรีด เป็นโรคเปลือกแห้งน้อย เปลือกที่กรีดแล้วงอกเร็ว และหนาใกล้เคียงกับเปลือกเดิม หากใช้สารเคมีเร่งน้ำยางช่วยจะ ได้ ผลผลิตเพิ่มขึ้นมาก

2) ลักษณะของพันธุ์ยางพารา

สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ได้ตระหนักและให้ความสำคัญของการ ปรับปรุงพันธุ์ยางมาโดยตลอด ดำเนินงานผสมพันธุ์ยาง สร้างพันธุ์ยางลูกผสมของไทย ครอบคลุม พันธุ์ยางจากแหล่งปลูกต่างๆ และแลกเปลี่ยนพันธุ์ยางระหว่างประเทศนำมาใช้ในแผนการ ปรับปรุงพันธุ์ยางที่เป็นมาตรฐานสากลที่ต้องใช้ระยะเวลาปรับปรุงนานถึง 30 ปี พันธุ์ยางที่ผ่านการคัดเลือก จะนำมาจัดทำคำแนะนำพันธุ์ยางทุก 4 ปี โดยพิจารณาจากพันธุ์ยางใหม่ที่ได้รับจาก ผลงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์ยาง สภาพแวดล้อมในพื้นที่ปลูกยางและการตอบสนองต่อความต้องการ ของเกษตรกร ฝึกเดิมที่แนะนำพันธุ์ยางเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยางเป็นหลักตั้งแต่ปี 2504 มาเป็นการ

ปลูกยางเพื่อผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ ดังนั้นในคำแนะนำพันธุ์ยางปี 2546 สถาบันวิจัยยางจึงได้
แนะนำพันธุ์ยางเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยาง กลุ่ม 2 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางและ
เนื้อไม้ และกลุ่ม 3 พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้

กลุ่มที่ 1 พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยาง พันธุ์ยางชั้น 1 ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง 251,
สถาบันวิจัยยาง 226, BPM 24, RR M 600 พันธุ์ยางชั้น 2 ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง 209, สถาบันวิจัย
ยาง 214*, สถาบันวิจัยยาง 218*, สถาบันวิจัยยาง 225, สถาบันวิจัยยาง 250, สถาบันวิจัยยาง 319,
สถาบันวิจัยยาง 405, สถาบันวิจัยยาง 406, สถาบันวิจัยยาง 410, สถาบันวิจัยยาง 411, สถาบันวิจัย
ยาง 416, Haiken 2, PR 302*, PR 305, RR C 100*, RR C 101

กลุ่มที่ 2 พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ พันธุ์ยางชั้น 1 ได้แก่ PB 251, PB
255*, PB 260*, RR C 110 พันธุ์ยางชั้น 2 ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง 312, สถาบันวิจัยยาง 325,
สถาบันวิจัยยาง 403, สถาบันวิจัยยาง 404, สถาบันวิจัยยาง 407, สถาบันวิจัยยาง 408, สถาบันวิจัย
ยาง 409, สถาบันวิจัยยาง 412, สถาบันวิจัยยาง 413, RR C 121

กลุ่มที่ 3 พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตเนื้อไม้ พันธุ์ยางชั้น 1 ได้แก่ ฉะเชิงเทรา 50,
AVROS 2037, BPM 1 พันธุ์ยางชั้น 2 ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง 401, สถาบันวิจัยยาง 414,
สถาบันวิจัยยาง 415, RR 1118, RR 203 *ไม่แนะนำให้ปลูกในพื้นที่ปลูกยางใหม่ (สถาบันวิจัย
ยาง, 2553)

3) ชนิดของต้นพันธุ์ยาง

3.1) ต้นกล้ายางที่ได้รับการติดตามด้วยยางพันธุ์ดีหลังจากที่ติดตามเรียบร้อยแล้วจึง
ถอนขึ้นมาตัดแต่ง วัชก และ ตัดต้นเดิม เหนือแผ่นตาประมาณ 2 นิ้ว ทั้ง แล้วนำต้นต่อที่ได้ไปปลูก
ทันที ต้นต่อตาจะ เป็นต้นพันธุ์ที่ไม่มี ดินห่อ หุ้มรากหรือเรียกว่าต้นเปลือกราก

3.2) ต้นติดตามชำในถุงพลาสติกหรือยางชำถุง คือ ต้นต่อตาที่นำมาชำใน
ถุงพลาสติกขนาดกว้าง 14 นิ้ว ยาว 14 นิ้ว หรือขนาดใหญ่กว่านี้ที่บรรจุดินไว้เรียบร้อยแล้ว ดูแล
บำรุงรักษาจนตาแตก ออกมาเป็น ใบได้ขนาด 1-4 นิ้ว อายุประมาณ 3-5 เดือน และมีใบในฉัตร
ยอดแก่เต็มที่

3.3) ต้นยางปลูกโดยใช้เมล็ดปลูกในแปลง โดยตรงเมื่อเมล็ดเจริญเติบโตเป็นต้น
กล้าที่มีขนาดเหมาะสมจึง ฟ้าการติดตามในแปลงปลูก

2.1.3 การปลูกยางพารา

1) การเตรียมพื้นที่ปลูก

สภาพพื้นที่เดิมที่จะใช้สำหรับปลูกในแต่ละท้องที่แต่ละแห่งจะมีลักษณะที่
แตกต่างกันออกไป ในการเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกจึง สามารถทำได้หลายวิธี ในกรณีที่เป็นสวน
ยางเก่า 11a หรือมีไม้อื่นขึ้นอยู่ จะต้องโค่นล้มไม้เหล่านี้ออกเสียก่อน การโค่นอาจทำโดย ใช้แรง

คน เลื่อย ใช้ขวานฟัน หรือใช้เลื่อยยนต์ก็ได้ โดยตัดให้เหลือตอสูงจากพื้นดินประมาณ 50-60
 เซนติเมตร ฉากนั้นจะต้องทำการฆ่า ต่อ โดยใช้ ยาฆ่าตอ 245-T 1 ส่วน ผสม น้ำมัน โซล่า 16 ส่วน
 ทาต่อในขณะที่ยังสดอยู่ จะทำให้ตอตายและผุสลายเร็วขึ้น หรืออาจใช้ ธิธแทรกเตอร์ไถ ตีนไม้
 ทั้งหมด เสียก็ได้ วิธีนี้จะถอนราก ถอน โคนออกได้หมด แต่มีข้อเสียบางประการคือ ภากรสูญเสียน้ำ
 หน้าดินมาก หลังจาก ไถ อย่างเก่าหรือ ตีน ไม้ อื่น ลงหมดแล้ว ต้องเก็บ ไม้ใหญ่ ออก ฉากนั้นเก็บเศษ
 ไม้ต่าง ๆ ไว้รวมกันไว้เป็นกองเรียงเป็นแนวตามพื้นที่ ฉากให้แห้งทำแนวกันไฟ แล้วเผาเศษ ไม้
 เหล่านั้น หลังจากเผาเสร็จควรเก็บปรน ที่ยังเผาไหม้ไม่หมดรวมกันเผาอีกครั้ง เมื่อเผาปรนเสร็จ
 เรียบร้อย ทำการเตรียมพื้นที่ โดยไถ 2 ครั้ง พรวน 1 ครั้ง ส่วนในพื้นที่ที่ยังมีตออย่างเก่าหรือตอ ไม้
 อื่นอยู่ อาจเตรียมดินลำบากหน่อย แต่ถ้าในกรณี ที่เป็นพื้นที่ที่มี ความ ฉลาดเทมาก เช่นตามควร
 หรือ เนิน จะต้องทำขึ้นบันไดหรือด้านดินเพื่อสกัด กัน ไม้ให้น้ำฝนชะล้างเอาดิน ไหลตามน้ำ ไป
 หมด ขึ้นบันได อาจทำ เฉพาะ ต้นหรือยาวเป็นแนวเดียวกัน ล้อมเป็นวงรอบไปตาม ไหลควรหรือ
 เนินก็ได้ โดยให้ระดับขนานกับพื้นดิน ความกว้างของขึ้นบันได อย่างน้อยที่สุดควรเป็น 15 เมตร
 แต่ละชั้นให้ตัดดินลึกและเอียงเข้าไปในทางเป็นเนินดิน ตรง ขอบด้านนอกทำ เป็นคันดิน สูง
 ประมาณ 30 เซนติเมตร กว้าง 60-70 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างขึ้นบันไดอยู่ระหว่าง 8-10 เมตร
 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความลาดชันของควรหรือเนิน ถ้าชัน มาก ระยะระหว่างขึ้นบันไดก็ควร จะห่าง
 ออก ส่วนการเตรียมดิน เมื่อเผาหญ้าหมดจากแปลงให้เตรียมดิน โดยการไถ 2 ครั้ง พรวน 1 ครั้ง
 ในกรณีที่เป็นพื้นที่ลาดเทมาก เช่น เนินเขาชันเกิน 15 องศา จะต้อง ทำขึ้นบันได หรือชันดินเพื่อ
 ป้องกันมิให้น้ำฝน ชะล้างเอาหน้าดิน ไหลไปตามน้ำ อาจทำ เฉพาะ ต้นหรือทำยาวเป็นแนวเดียวกัน
 ล้อมเป็น วงกลมรอบไปตาม ไหลเขาหรือเนินก็ได้ โดยให้ระดับขนานไปกับพื้นดิน ขึ้นบันได
 ควรกว้างน้อยที่สุด 150 เมตร แต่ละชั้นให้ตัดดินลึกและ เอียงเข้าไปในทางเนินดิน ตรงขอบด้าน
 นอกทำเป็นคันดินสูงประมาณ 30 เซนติเมตร กว้าง 60-70 เซนติเมตร ระยะระหว่างขึ้นบันได
 ประมาณ 8-10 เมตร

การเตรียมหลุมปลูก หลุมปลูกยาง โดยทั่วไปจะมีขนาดกว้าง x ยาว x ลึก
 เท่ากับ 50 x 50 x 50 เซนติเมตร ภากรขุดหลุมปลูกควร แยกดิน บนและดินล่างไว้คนละส่วน ฉาก
 ดินทิ้งไว้ 10-15 วัน ฉากนั้นย่อยดินบนให้ร่วนแล้วผสมปุ๋ย ร็อกฟอสเฟตอัตรา 170 กรัมต่อหลุม

2) วิธีการปลูก

การปลูกยางพาราจะแตกต่างกันไปตามชนิดของต้นพันธุ์ยางซึ่งในที่นี้จะกล่าว
 เฉพาะการปลูกด้วยต้น ตอตาและต้นยางชำสูง เท่านั้น เนื่องจาก ฉาก ภากรปลูกด้วยเมล็ดแล้วคิดตาใน
 แปลงมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษามาก จึงไม่ค่อยมีผู้นิยมทำกันใน
 ปัจจุบัน ภากรปลูกด้วยต้นตอตา ภากรดินบนที่ผสมปุ๋ยร็อกฟอสเฟตเรียบร้อยแล้วใส่รองกันหลุมแล้ว
 กลบหลุมให้เต็มด้วยดินล่าง ฉากนั้นใช้เหล็กหรือ ไม้แหลมขนาด เล็กกว่า ตีน ตอตาเล็กน้อยปักนำ

เป็นรูตรงกลาง ให้ลึกเท่ากับความยาวของรากแก้วแล้วนำดินตอปักลงไปกดดินให้แน่นพูนดิน บริเวณ โคนต้นเล็กน้อยอย่าให้กลับแผ่นดิน พยายามให้รอยต่อ ระหว่างรากกับลำต้นอยู่ระดับปากหลุมพอดี การปลูกด้วยต้นยางชำถุงนำดินที่ผสมปุ๋ยร็อกฟอสเฟตเรียบร้อยแล้วใส่รองกันหลุม จากนั้นนำต้นยางชำถุงไปตัดดินที่ก้นถุงออกประมาณ 1 นิ้ว เพื่อตัด ปลายรากที่ติดงอแล้ววางลงไป หลุม กลับดินลงหลุมเกือบเต็มแล้วดึงถุงพลาสติกออก แล้วอัดดินให้แน่น พูน โคนเล็กน้อยเพื่อป้องกัน น้ำขัง จากนั้นปักไม้หลักและเชือกผูกยึดต้นยางไว้ เพื่อป้องกันลม โยกและ ฟ้าผ่า

3) ระยะการปลูก

พื้นที่ราบ ต้องการปลูกพืชแซมในระหว่างแถวของต้นยาง ในภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 2.50 เมตร ระหว่างแถว 8 เมตร จะได้จำนวน 80 ต้นต่อไร่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 2.50 เมตร ระหว่างแถว 7 เมตร จะได้จำนวน 91 ต้นต่อไร่

2.2 ประเภทของปุ๋ยที่มีการใช้สวนยางพารา ปริมาณการใช้ปุ๋ยและการดูแลรักษาต้นยาง

ตามพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 ปุ๋ย หมายความว่า สารอินทรีย์สังเคราะห์ อินทรีย์สังเคราะห์ อินทรีย์หรือจุลินทรีย์ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือทำขึ้นก็ตาม สำหรับใช้เป็นธาตุอาหารพืชได้ไม่ว่าโดยวิธีใด หรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมี ภายภาพ หรือชีวภาพในดินเพื่อบำรุงความเติบโตแก่พืช

2.2.1 ประเภทปุ๋ย

1) ปุ๋ยเคมี หมายความว่า ปุ๋ยที่ได้จากสารอนินทรีย์หรืออินทรีย์สังเคราะห์ รวมถึงปุ๋ยเชิงเดี่ยวซึ่งเป็นปุ๋ยที่มีธาตุอาหารหลักธาตุเดียว ได้แก่ ปุ๋ยใน โตรเจน ปุ๋ยฟอสเฟต หรือปุ๋ยโพแทช ปุ๋ยเชิงผสม ได้แก่ ปุ๋ยเคมีที่ได้จากการผสมปุ๋ยเคมี ชนิดหรือประเภทต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ธาตุอาหารตามต้องการ ปุ๋ยเชิงประกอบ ได้แก่ ปุ๋ยเคมีที่ทำขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมีและมีธาตุอาหารหลักอย่างน้อยสองธาตุขึ้นไป และปุ๋ยอินทรีย์เคมี ได้แก่ ปุ๋ยที่มีปริมาณธาตุอาหารรับรองแน่นอน โดยมีปริมาณอินทรีย์วัตถุตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ปุ๋ยเคมีไม่รวมถึง

1.1) ปุ๋ยชีวภาพ ดินมาร์ล ปุ๋ยพลาสติก อีพีเอ็ม โดโลไมต์ หรือสารอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.2) สารอนินทรีย์หรืออินทรีย์ ไม่ว่าจะเกิดขึ้น โดยธรรมชาติหรือทำขึ้นก็ตาม ที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการอุตสาหกรรมหรือกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

2) **ปุ๋ยชีวภาพ** หมายความว่า ปุ๋ยที่ได้จากการนำจุลินทรีย์ที่มีชีวิตที่สามารถสร้างธาตุอาหารหรือช่วยให้ธาตุอาหารเป็นประโยชน์กับพืช ภาใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินทางชีวภาพ ทางการกายภาพหรือทางชีวเคมี และให้หมายความรวมถึงหัวเชื้อจุลินทรีย์

3) **ปุ๋ยอินทรีย์** หมายความว่า ปุ๋ยที่ได้หรือทำมาจากวัสดุอินทรีย์ ซึ่งผลิตด้วยกรรมวิธีทำให้ขึ้นสับ หมัก ผลิต ร้อน สกัด หรือด้วยวิธีการอื่น และวัสดุอินทรีย์ถูกย่อยสลายสมบูรณ์ด้วยจุลินทรีย์แต่ไม่ใช่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยชีวภาพ

4) **ปุ๋ยอินทรีย์เคมี** หมายความว่า ปุ๋ยที่มีปริมาณธาตุอาหารรับรองแน่นอน โดยมีปริมาณอินทรีย์วัตถุตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

5) **ปุ๋ยเชิงเดี่ยว** หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่มีธาตุอาหารหลักธาตุเดียว ได้แก่ ปุ๋ยไนโตรเจน ปุ๋ยฟอสเฟต หรือ ปุ๋ยโพแทช

6) **ปุ๋ยเชิงผสม** หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่ได้จากการผสมปุ๋ยเคมี ชนิดหรือประเภทต่าง ใดๆเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ธาตุอาหารตามต้องการ

7) **ปุ๋ยเชิงประกอบ** หมายความว่า ปุ๋ยเคมีที่สร้างขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี และมีธาตุอาหารหลักอย่างน้อยสองธาตุขึ้นไป

“ธาตุอาหาร” หมายความว่า ธาตุที่มีอยู่ในปุ๋ยและสามารถเป็นอาหารแก่พืชได้

“ธาตุอาหารหลัก” หมายความว่า ธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัส หรือ โพแทสเซียม

“ธาตุอาหารรอง” หมายความว่า ธาตุอาหารแมกนีเซียม แคลเซียม หรือ กำมะถัน

สำหรับข้อมูลเปรียบเทียบข้อดี ข้อด้อยของปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ แสดงดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 รายละเอียดเปรียบเทียบ ข้อดี ข้อด้อยของปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์

ข้อดีของปุ๋ยเคมี	ข้อด้อยของปุ๋ยเคมี
1. มีปริมาณธาตุอาหารพืชต่อน้ำหนักปุ๋ยสูง ใช้ปริมาณเล็กน้อยก็เพียงพอ ☐	1. ไม่มีคุณสมบัติในการปรับปรุงสมบัติทางฟิสิกส์ของดิน คือ ไม่ช่วยทำให้ดินโปร่ง ☐
2. ปลดปล่อยธาตุอาหารให้แก่พืชได้เร็ว	2. ปุ๋ยเคมีบางชนิด เช่น ปุ๋ยแอมโมเนีย ใช้ในปริมาณมากและติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ดินเป็นกรดมากขึ้น ต้องแก้โดยการใส่ปูนขาว ☐
3. ราคาต่อน้ำหนักของธาตุอาหารพืชมีราคาต่ำ สะดวกต่อการขนส่งและเก็บรักษา ☐	3. การใช้ปุ๋ยเคมีต้องระมัดระวัง เพราะปุ๋ยเคมีทุกชนิดมีความเค็ม ถ้าใส่มากหรือใส่ติดโคนต้นพืชจะเป็นอันตรายต่อต้นพืชและการออกของเมล็ด ☐
4. ง่ายต่อการผลิต เพราะเป็นผลผลิตที่ผลิตได้จากโรงงานสามารถผลิตได้จำนวนมาก	

ตารางที่ 2.1 รายละเอียดเปรียบเทียบ ข้อดี ข้อด้อยของปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ (ต่อ)

ข้อดีของปุ๋ยอินทรีย์	ข้อด้อยของปุ๋ยอินทรีย์
1. ช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น ทำให้ดินมีสมบัติทางฟิสิกส์ดี เช่น มีความโปร่ง ร่วนซุย มีความสามารถในการอุ้มน้ำและธาตุอาหารพืชได้ดี ☐ 2. สามารถอยู่ในดินได้นาน ปล่อยธาตุอาหารอย่างช้าๆ ☐ 3. ส่งเสริมให้จุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อการบำรุงดินสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ☐ 4. เมื่อใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมี จะส่งเสริมให้ปุ๋ยเคมีเป็นประโยชน์แก่พืชมากขึ้น	1. มีปริมาณธาตุอาหารพืชต่อน้ำหนักปุ๋ยต่ำ ต้องใช้ปริมาณมาก ☐ 2. ใช้เวลานานในการปลดปล่อยธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ให้แก่พืช ☐ 3. ราคาต่อน้ำหนักของธาตุอาหารพืชมีราคาสูง ☐ 4. มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถหาซื้อในปริมาณมากๆ ได้ ☐

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร, 2552

2.2.2 สถานการณ์การใช้ปุ๋ยในการเกษตรของประเทศไทย

ประเทศไทยยังไม่มีแหล่งวัตถุดิบที่นำมาผลิตปุ๋ยเคมีในเชิงพาณิชย์ได้จึงทำให้ต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศเป็นหลัก โดยในช่วงปี 2537-2546 ปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมีปีละประมาณ 318-3.84 ล้านตัน มูลค่า 13,049-25,747 ล้านบาท และปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นจาก 339 ล้านตันในปี 2537 เป็น 395 ล้านตันในปี 2546 และเป็น 432-4.40 ล้านตันในปี 2550 ซึ่งเมื่อพิจารณาความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีของพืชแต่ละกลุ่มปรากฏว่าพืชที่มีความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีมากที่สุดคือ ข้าว นาปี รองลงมาคือ ไม้ผลและไม้ยืนต้น พืชไร่ ข้าวนาปรัง และผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการใช้ปุ๋ยในการผลิตพืชมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอดและการต้องพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศซึ่งมีราคาค่อนข้างแพงเมื่อเทียบกับราคาผลผลิตที่เกษตรกรขายได้ ดังนั้นจึงควรแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องเหมาะสมกับชนิดของดินและพืช สนับสนุนให้เกษตรกรผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง และมีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุเหลือใช้ในไร่นาให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานคือใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพในอัตราที่เหมาะสมในการผลิตพืชแต่ละชนิดซึ่งการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานจะช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ส่วนหนึ่ง และยังเป็นการช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2553)

2.2.3 การบำรุงรักษาดินยาง

1) การใส่ปุ๋ยในสวนยาง การใส่ปุ๋ยเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตยางพารา ทั้งนี้เนื่องจากดินที่ใช้ปลูกยางส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและธาตุอาหารบางส่วนถูกนำออกจากดินในรูปของน้ำยาง โดยน้ำยาง ตัน สูญเสียธาตุไนโตรเจน 20 กิโลกรัม ฟอสฟอรัส 5 กิโลกรัม โพแทสเซียม 20 กิโลกรัม แมกนีเซียม 5 กิโลกรัม รวมทั้งธาตุอาหารอื่น เช่น แคลเซียม เหล็ก แมงกานีส สังกะสี ทองแดง หากไม่มีการใส่ปุ๋ยเพื่อชดเชยธาตุอาหารที่สูญเสียไปจากดิน จะทำให้ดินขาดความสมดุลของธาตุอาหาร ประกอบกับการเกิดการชะล้างพังทลายของดิน และการสลายตัวของอินทรีย์วัตถุตามธรรมชาติ ทำให้อินทรีย์วัตถุในดินลดลง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเพื่อบำรุงดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ทั้งในรูปของปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ในการให้ปุ๋ยเคมีให้ได้ผลดีและเกิดประสิทธิภาพสูงนั้น เกษตรกรต้องรู้จักคุณสมบัติของดิน ความต้องการธาตุอาหารของยางพารา รู้จักปุ๋ยและวิธีการใส่ปุ๋ย โดยใส่ปุ๋ยให้ถูกสูตรและอัตราที่เหมาะสมหรือใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใส่ถูกเวลาและถูกวิธี และควรใส่ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ (สถาบันวิจัยยาง, 2553) (ตารางที่ 2.2)

ตารางที่ 2.2 ปริมาณธาตุอาหารหลักที่ยางพาราต้องการ

เขตปลูกยางเดิม	เนื้อดิน	ปริมาณธาตุอาหาร (กก./ไร่/ปี)			
		ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	รวม
ยางก่อนเปิดกรีด	☐	☐	☐	☐	☐
เขตปลูกยางเดิม ☐	ดินร่วนเหนียว ☐	7.0 ☐	2.8 ☐	7.0 ☐	16.80 ☐
☐	ดินร่วนทราย ☐	9.6 ☐	3.9 ☐	9.6 ☐	23.10 ☐
เขตปลูกยางใหม่ ☐	ดินร่วนเหนียว ☐	5.5 ☐	2.7 ☐	3.3 ☐	11.50 ☐
☐	ดินร่วนทราย ☐	7.7 ☐	2.7 ☐	6.6 ☐	17 ☐
ยางหลังเปิดกรีด	☐	☐	☐	☐	☐
ทุกเขตปลูกยาง ☐	ดินทางชนิด ☐	22.80 ☐	3.8 ☐	13.70 ☐	40.30 ☐

หมายเหตุ: ตันยาง 76 ตัน/ไร่

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง, 2553

1.1) การใส่ปุ๋ยเคมี สูตรปุ๋ยและอัตราปุ๋ยที่แนะนำตามความต้องการของยางพารา เป็นสูตรทั่วไปเหมาะสมสำหรับดินที่เป็นตัวแทนส่วนใหญ่ของประเทศ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย โดยแบ่งใส่ปีละ 2-3 ครั้ง เมื่อดินมีความชื้น ใส่เป็นแถบ 2 ฟุตหรือชุดหลุม 2-4 จุด ต่อต้นบริเวณทรงพุ่มของใบยางแล้วเกลี่ยดินกลบ (ตารางที่ 2.3)

ตารางที่ 2.3 สูตรและอัตราปุ๋ย (กก./ไร่/ปี) ที่แนะนำให้กับต้นยาง

สูตรปุ๋ย/อัตราปุ๋ย	ยางก่อนเปิดกรีด/เขตปลูกยางเดิม		ยางก่อนเปิดกรีด/เขตปลูกยางใหม่		ยางหลังเปิดกรีด/ดินทุกชนิด
	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนทราย	ดินร่วนเหนียว	ดินร่วนทราย	
	20-8-20	20-8-20	20-10-12	20-10-17	
ปีที่1	23	31	18	23	76
ปีที่2	34	47	26	31	76
ปีที่3	35	49	27	32	76
ปีที่4	37	50	27	37	76
ปีที่5	40	55	31	43	76
ปีที่6	41	56	31	50	76

ที่มา: สถาบันวิจัยยาง, 2553

1.2) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ดินปลูกยางส่วนใหญ่มีปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินอยู่ในระดับต่ำทำให้มีผลต่อสมบัติทางกายภาพและชีวภาพของดิน ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินมีแนวโน้มลดลงในอนาคตและเนื่องจากการจัดการสวนยางที่ไม่ถูกต้องประกอบกับสภาวะอุณหภูมิของโลกที่สูงขึ้น ทำให้อัตราการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดินเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินให้เพียงพอเพื่อเพิ่มจุลินทรีย์ ส่งเสริมกิจกรรมของจุลินทรีย์ รักษาสมบัติทางกายภาพ และมีชีวภาพของดิน และยังเป็นการเพิ่มธาตุอาหารรองและจุลธาตุในดิน ปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้เป็นปุ๋ยที่เกิดจากการย่อยสลายของเศษซากพืชและสัตว์ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยมูลสัตว์ ปุ๋ยคอก โดยใช้อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้นต่อปีร่วมกับปุ๋ยเคมีในอัตราที่แนะนำ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์จะสามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ร้อยละ 25 ขึ้นอยู่กับปริมาณปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้และปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกพื้นที่จะสามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงผลตอบแทนและความคุ้มค่า

2) การตัดแต่งกิ่ง การตัดแต่งกิ่งที่ถูกวิธีช่วยให้ต้นยางมีลำต้นกลม ตรง เปลือกบริเวณที่กรีดไม่มีปุ่มปม ง่ายต่อการกรีด ต้นยางเจริญเติบโตได้ดีขึ้น ทรงพุ่มสมดุล โปร่งและป้องกันโรคจากเชื้อรา ข้อปฏิบัติในการตัดแต่งกิ่งคือ ไม่ควรตัดแต่งกิ่งในฤดูแล้ง ตัดแต่งกิ่งในระดับต่ำกว่า 2 เมตร เริ่มตั้งแต่อายุประมาณ 1 ปี ในสภาพท้องที่แห้งแล้ง ควรตัดแต่งแก่แขนงในระดับต่ำกว่า 1.70 เมตร ใช้กรรไกรตัดให้ชิดกับลำต้น ไม่ควรใช้มีดตัดหรือสับ และควรทาสารเคมีป้องกันโรคและแมลงที่รอยแผลตัดแต่งกิ่งทุกครั้ง

3) การกำจัดวัชพืช วัชพืชในสวนยางแบ่งออกเป็นวัชพืชทั่วไปและหญ้าคา สามารถกำจัดได้หลายวิธี เช่นการใช้แรงคนถาก การไถพรวน การปลูกพืชคลุมดินและการใช้สารเคมี

4) การปลูกพืชคลุมดิน ในระยะแรกของการปลูกสร้างสวนยาง ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกันการพังทลายของดิน และช่วยควบคุมวัชพืช เป็นค่าใช้จ่ายในการปราบวัชพืช ประโยชน์ของพืชคลุมดิน คือ ควบคุมการเจริญเติบโตของวัชพืช ป้องกันการชะล้างหน้าดิน และช่วยลดการพังทลายของดิน ช่วยลดอุณหภูมิในดินลง และช่วยรักษาความชื้นในดิน ช่วยเพิ่มธาตุไนโตรเจนให้แก่ดิน ลึกดินและใบที่ร่วงจะเปลี่ยนเป็นอินทรีย์วัตถุ ลดการเกิดโรครากของต้นยาง

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา มีความครอบคลุมเนื้อหาทุกด้าน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา องค์ความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีดังนี้คือ

2.3.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

สิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539) ได้กล่าวถึงทฤษฎีโมเดลของบุคคล (Model of man) หรือทัศนะ 4 ประการในการตัดสินใจของผู้บริโภค (Four views of consumer decision making) ว่าเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงทัศนะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและวิธีการซึ่งบุคคลตัดสินใจซื้อซึ่งเป็นโมเดลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริโภค โดยโมเดลนี้ได้แบ่งลักษณะการตัดสินใจซื้อไว้ 4 โมเดล คือ

ขั้นที่ 1 บุคคลที่ตัดสินใจซื้อโดยถือเกณฑ์เศรษฐกิจ (Economic Man) เป็นทฤษฎีที่บอกว่าผู้บริโภคคำนึงถึงทางเลือกผลิตภัณฑ์ที่สามารถที่จะจัดลำดับแต่ละทางเลือกในรูปแบบของประโยชน์ (ข้อดี) และข้อเสีย เพื่อที่จะหาทางเลือกที่ดีที่สุด

ขั้นที่ 2 บุคคลที่ตัดสินใจซื้อโดยถือเกณฑ์เศรษฐกิจ (Passive man) หมายความว่าผู้บริโภคเป็นผู้ซื้อที่ขึ้นอยู่กับแรงชักจูง การทำให้เกิดความพอใจ การใช้ประสบการณ์การตลาด หรือความพยายามของนักการตลาด โดยมองว่าการซื้อของผู้บริโภคเป็นไปเพราะการรับรู้จากสิ่งกระตุ้น สิ่งเร้า และไม่ได้ใช้เหตุผลในการซื้อพร้อมที่จะรับข้อเสนอต่างๆ

ขั้นที่ 3 บุคคลที่ตัดสินใจซื้อด้วยความเข้าใจ (Cognitive man) หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีการบริโภคสินค้าอย่างมีเหตุผล และมีความเข้าใจความต้องการของผู้บริโภคเองมากที่สุด โดยการแสวงหาข้อมูลต่างๆของตัวสินค้าจากหลายๆแห่ง และนำข้อมูลเหล่านั้นมา เกิดการเปรียบเทียบจนในที่สุดสามารถทำให้เกิดการตัดสินใจซื้ออย่างเหมาะสม โดยเริ่มต้นผู้บริโภคจะทราบถึงปัญหาของตนเอง เกิดการค้นหาลักษณะที่จะแก้ปัญหา ประเมินสิ่งต่างๆที่จะสามารถแก้ปัญหาให้ได้มากที่สุด และคุ้มค่าเงินมากที่สุดตลอดจนช่องทางการซื้อที่สะดวกที่สุด ถือได้ว่าเป็นระบบกระบวนการข้อมูลของผู้บริโภค โดยกระบวนการนี้อาจมีปัจจัยหลายๆอย่างเข้ามา

การตลาด การจัดจำหน่ายในสถานที่และเวลาที่ถูกต้อง การส่งเสริมการตลาดถูกต้อง แต่ก็ได้หมายความว่าผลิตภัณฑ์จะขายได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ราคาเป็นกลไกที่สำคัญที่จะให้ลูกค้าสนใจ และยอมรับในผลิตภัณฑ์หรือไม่ การกำหนดราคานั้นต้องให้ถูกต้องและยุติธรรมในการกำหนดราคาจะต้องคำนึงถึงเรื่องต้นทุน ลักษณะการแข่งขันในตลาดเป้าหมาย การเพิ่มลดราคาตลอดจนเงื่อนไขในการขายต่างๆ ที่กำหนดไว้จะเสียหายและนำไปปฏิบัติไม่ได้ แม้ราคาจะเป็นส่วนหนึ่งของส่วนประสมทางการตลาด แต่ก็เป็นตัวตัดสินใจที่สำคัญที่ผู้บริหารการตลาดจะต้องสนใจเป็นพิเศษ เพราะถ้าราคากำหนดไว้เหมาะสม จะเป็นตัวที่ช่วยผลักดันผลิตภัณฑ์ดีๆ ให้ออกสู่ตลาด

3) การจัดจำหน่าย (place) ช่องทางการจัดจำหน่าย หรือ ช่องทางการตลาด หมายถึงเส้นทางที่ผลิตภัณฑ์หรือกรรมสิทธิ์ของผลิตภัณฑ์เคลื่อนย้ายไปยังตลาด

4) การส่งเสริมการตลาด (promotion) การส่งเสริมการตลาด เป็นการสื่อให้ตลาดเป้าหมายได้ทราบถึงผลิตภัณฑ์ที่ต้องการว่า ได้มีการจัดจำหน่าย ณ ที่ใด ระดับใด ไม่ว่าการส่งเสริมการตลาดนั้นจะผ่านโดยพนักงาน การขายทั่วไป และ การส่งเสริมการขายก็ตาม ผู้บริหารการตลาดจะต้องเลือกใช้วิธีต่างๆ เหล่านี้ที่เหมาะสมด้วยสื่อต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ป้าย โฆษณากลางแจ้ง และอื่นๆ งานส่งเสริมการขายนี้เป็นงานสำคัญของนักบริหารการตลาดที่จะต้องกำหนดนโยบายส่งเสริมการขายให้เหมาะสมกับกลยุทธ์การตลาดอื่นๆ ที่ตั้งเป้าหมาย

2.3.3 ทฤษฎีการผลิตกับการตัดสินใจการผลิตทางการเกษตร

ทฤษฎีการผลิตเป็นเครื่องมือทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่นำมาแก้ปัญหการผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณผลผลิตกับปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตที่ทำให้ได้รับกำไรสูงสุด ผู้ผลิตแต่ละรายจึงต้องเจอกับปัญหาการตัดสินใจขั้นพื้นฐานภายใต้ 3 สถานการณ์ดังต่อไปนี้

1) การตัดสินใจบนทางเลือกของการใช้ปัจจัยการผลิต 1 ชนิดสำหรับการผลิตสินค้าจำนวนหนึ่ง (Input-Output Decision) เป็นการวิเคราะห์หาทางเลือกสำหรับการใช้ปัจจัยการผลิต 1 ชนิดในปริมาณที่เหมาะสมที่สุด ในที่นี้อาจจะเป็นระดับที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตที่ทำให้ผลิตสูงสุด หรือกำไรสูงสุด หรืออื่นๆ แล้วแต่วัตถุประสงค์ของฟาร์ม

2) การตัดสินใจบนทางเลือกของการใช้ปัจจัยการผลิตมากกว่า 1 ชนิดสำหรับการผลิตสินค้าจำนวนหนึ่ง (Input-Input Decision) เป็นการหาส่วนผสมของปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมที่สุดทั้งในกรณีที่หาส่วนผสมของปัจจัยการผลิตที่ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำที่สุดเพื่อให้ได้ผลผลิตจำนวนที่ต้องการ และในกรณีที่หาส่วนผสมที่ทำให้ได้รับผลผลิตสูงสุดเมื่อเกษตรกรมีปัจจัยการผลิตที่จำกัดจำนวนหนึ่ง

3) การตัดสินใจบนทางเลือกของการผลิตสินค้ามากกว่า 1 ชนิดจากปัจจัยการผลิตที่มีอยู่จำนวนหนึ่ง (Output \rightarrow Output Decision) บางครั้งเกษตรกรจะต้องตัดสินใจว่าจะทำการผลิตสินค้า 2 ชนิดในสัดส่วนเท่าใดจากปัจจัยการผลิตชุดเดียวกันจึงจะทำให้รายรับรวมสูงที่สุด

ประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการประกอบการเกษตรก็คือความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับปัจจัยการผลิต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของการใช้ปัจจัยการผลิตจะมีผลทำให้ปริมาณผลผลิตเปลี่ยนแปลงไปด้วย ในที่นี้เกษตรกรจะขยายการผลิตออกไปหากพบว่าต้นทุนเพิ่มจากการใช้ปัจจัยการผลิตหน่วยที่เพิ่มขึ้นน้อยกว่ามูลค่าของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ปัจจัยการผลิตหน่วยนั้น การตัดสินใจเช่นนี้จะทำให้เกษตรกรได้รับกำไรเพิ่มขึ้น การจะได้มาซึ่งทางเลือกนี้เกษตรกรจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ทางด้านการผลิตและต้นทุนการผลิตแล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกัน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พिरพันธ์ แสงใส (2535) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางพาราของเกษตรกรรายย่อยในจังหวัดสตูล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คือ 1) ลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร 2) สภาพการปฏิบัติในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมเศรษฐกิจกายภาพและชีวภาพยางพาราของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้เป็นเกษตรกรเจ้าของสวนยาง จำนวน 200 คน โดยคัดเลือกจาก 3 อำเภอ ในจังหวัดสตูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยออกสัมภาษณ์เกษตรกรแบบพบกัน โดยตรงเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ มีชคณิตเลขคณิต χ^2 -สแควร์

ผลการศึกษาปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา มีแรงงานในครอบครัว 1-2 คน มีพื้นที่ทำสวนยางเฉลี่ย 11.3 ไร่ และมีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 28,746.26 บาท/ปี สภาพการทำสวนยาง พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ยางพันธุ์ส่งเสริม มีการบำรุงรักษาสวนยาง และยางมีอายุเฉลี่ย 10.7 ปี ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 190.5 กิโลกรัม/ไร่/ปี ส่วนสภาพการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางนั้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางเมื่ออายุ 1-6 ปี และเมื่อสวนยางมีอายุมากกว่า 6 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ปุ๋ยเคมี แต่ใช้ในอัตราต่ำกว่าคำแนะนำ จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่ามี 19 ปัจจัย มีความสัมพันธ์กับการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ 1) ระดับการศึกษา 2) ความรู้เรื่องสูตรปุ๋ย 3) ความรู้เรื่องอัตราการใช้ปุ๋ย 4) ความรู้เรื่องช่วงเวลาที่ใช้ปุ๋ย 5) การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร 6) การติดต่อและรับบริการจากหน่วยส่งเสริม 7) แหล่งความรู้ 8) การได้รับข่าวสารจากวิทยุ 9) การ

ได้รับข่าวสารจากเอกสารคำแนะนำ (10) ขนาดพื้นที่สวนยางสงเคราะห์ (11) ไร่ได้ของครอบครัว (12) ภาวะหนี้สิน (13) หนี้สินในระบบ (14) ราคายางพารา (15) ระยะทางจากบ้านไปสวน (16) ภาระใช้พันธุ์ (17) วิธีการปลูก (18) อายุของยางพารา (19) ผลผลิตของยางพารา ()

()

พีระพันธ์ ชีพเหล็ก (2544) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เกษตรกรใช้เป็นปัจจัยในการเลือกใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา โดยข้อมูลที่ใช้มี 2 ส่วน คือ ข้อมูลทัศนคติและข้อมูลปฐมภูมิเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 ราย ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ ()

() () ผลการวิจัยสรุปได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเลือกใช้ปุ๋ยจากความคุ้นเคยมากที่สุดและให้ความสำคัญกับปัจจัยสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด โดยที่เกษตรกรที่ได้รับการศึกษาสูงุดมักจะประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมเสริมไปด้วย จึงทำให้มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนมากกว่าการทำงานในเขตภาคเกษตรกรรมอย่างเดียว และนั่นจึงมีผลให้มีการจ้างแรงงานในภาคเกษตรมากขึ้นและเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกยางขนาดใหญ่ และมีทัศนคติที่ดีต่อการแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตร และให้ความร่วมมือเข้าร่วมกับองค์การทางการเกษตรเพื่อแสวงหาความรู้ และสิทธิพิเศษในการลดต้นทุนการผลิตหรือการรวมกลุ่มเพื่อการขายผลผลิตส่วนการใช้ปุ๋ยเคมีในอดีตพบว่า หารขายผลผลิตส่วนใหญ่เป็นน้ำยางข้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะกำหนดการใช้ปุ๋ยเคมีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 0.1 และมีปัจจัยของอายุยางพาราเป็นปัจจัยที่ระดับความสำคัญรองลงมา สำหรับการ ใช้ปุ๋ยเคมีในอนาคตนั้น เกษตรจะให้ความสำคัญกับอายุยางพารา ซึ่งมีระดับความสำคัญทางสถิติร้อยละ 0.1 และมีปัจจัยด้านพฤติกรรม เช่น ความคุ้นเคย () ราคาผลผลิต ราคายุ๋ยเคมี และทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่เกษตรเป็นปัจจัยรองลงมา สำหรับการ ใช้ปุ๋ยเคมีในอนาคตนั้นเกษตรกรจะให้ความสำคัญกับอายุยางพารา ซึ่งมีระดับความสำคัญทางสถิติร้อยละ 0.1 และมีปัจจัยด้านพฤติกรรม เช่น ความคุ้นเคย ราคายางพารา ราคายุ๋ยเคมี และทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่เกษตรเป็นปัจจัยรองลงมา ()

()

ประเสริฐ วานิชนาม (2546) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อการปลูกข้าว () ของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1) พฤติกรรมการซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อการปลูกข้าวของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อการปลูกข้าวของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 3) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อ

การปลูกข้าวเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่มีความแตกต่างในเรื่องรายได้และลักษณะพื้นที่นา
โดยเลือกเกษตรกรผู้ทำนาในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 ราย โดยใช้สถิติในการ
วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-test F-test

ผลการศึกษาเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี โดยส่วนมาก มี
การศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน มีระดับรายได้ต่ำกว่า
20,001-25,000 บาท/ปี นักการวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อปุ๋ยเคมีของเกษตรกร พบว่าเกษตรกร
จะตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ซื้อปุ๋ยจากร้านค้าใกล้บ้าน และร้านค้าในจังหวัด
ส่วนมากนิยมซื้อปุ๋ยหิ้ว ถัง ไร่ รองลงมาคือ ซื้อห่อกระต่าย โดยมีเหตุผลในการเลือกซื้อ
ปุ๋ยเคมีคือ คุณภาพของปุ๋ย รองลงมาคือหาซื้อได้สะดวก ตัดสินใจซื้อได้สะดวก ตัดสินใจซื้อด้วย
ตนเอง ปุ๋ยที่ใช้ในระยะหลังปักดำ 7-10 วัน ส่วนใหญ่สูตร 16-16-48 ปุ๋ยที่ใช้ในระยะข้าวแตกกอ
25-30 วัน ส่วนใหญ่ใช้สูตร 16-16-8 และปุ๋ยที่ใช้ในระยะข้าวตั้งท้อง ส่วนใหญ่ใช้สูตร 46-0-0 ซึ่ง
พบว่าในการซื้อปุ๋ยส่วนมากซื้อด้วยเงินสดและขนส่งปุ๋ยด้วยตนเอง ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้าน
ราคาและด้านการจัดจำหน่ายมีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัย
ด้านการส่งเสริมการตลาดและด้านอื่นๆ มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง โดยเกษตรกรให้
ระดับความสำคัญมากกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมี และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดใ
แต่ละด้านดังนี้ ได้แก่ คุณภาพ ราคาสินค้า ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพของปุ๋ย และร้านจำหน่าย
สะดวกในการเดินทาง การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ
ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรที่มีลักษณะพื้นที่นาในเขตชลประทานที่ต่างกัน โดยเกษตรกรผู้ซื้อปุ๋ยเคมีที่มี
ลักษณะพื้นที่นาในเขตชลประทานที่ต่างกัน เห็นว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการจัดจำหน่ายและ
ด้านการส่งเสริมการตลาด มีความสำคัญต่อการเลือกซื้อปุ๋ยเคมีไม่แตกต่างกัน โดยเกษตรกรผู้ซื้อ
ปุ๋ยเคมีที่มีพื้นที่อยู่ในเขตและนอกชลประทานให้ระดับความสำคัญปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และการ
จัดจำหน่ายมาก และให้ความสำคัญปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดในระดับปานกลาง นักการ
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีของเกษตรกรจำแนก
ตามระดับรายได้ต่างกันพบว่า เกษตรกรที่มีรายได้ต่างกัน เห็นว่าปัจจัยทางการส่งเสริม
การตลาด มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

พรณพิมล ฉัตราคม (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการใช้ปุ๋ยในการเกษตรของ
ประเทศไทย โดยทำการศึกษาศาสนาการณ้ใช้ปุ๋ยในการเกษตรทั้งปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ ปัญหาที่
เกี่ยวข้องกัปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการใช้
ปุ๋ยเคมีในการเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยยังไม่มีแหล่งวัตถุดิบที่จะนำมาผลิตปุ๋ยเคมีในเชิงพาณิชย์ได้จึงทำให้ต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศเป็นหลัก โดยในช่วงปี 2537-2546 มีปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมีปีละประมาณ 3.18-3.84 ล้านตัน มูลค่า 13,049 - 25,747 ล้านบาท และปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีได้เพิ่มขึ้นจาก 3.39 ล้านตันในปี 2537 เป็น 3.95 ล้านตันในปี 2546 ส่วนปุ๋ยอินทรีย์นั้นในประเทศไทยมีวัตถุดิบเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการผลิต รวมทั้งเกษตรกรสามารถผลิตขึ้นใช้เองได้โดยใช้วัตถุดิบในไร่นา ดังนั้น ในภาวะปัจจุบันที่ปุ๋ยเคมีมีราคาแพงและกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันจึงทำให้ปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีในการเกษตรพบว่า ส่วนใหญ่จะมีปัจจัยด้านราคาปุ๋ย ราคาผลผลิต พื้นที่เพาะปลูก ปริมาณผลผลิต และผลการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตพืชเป็นตัวกำหนด และการประมาณความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีพบว่า ความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตพืชโดยรวมนับแต่ปี 2546-2550 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยตลอด กล่าวคือ กล่าวคือเพิ่มขึ้นจากประมาณ 3.88-3.89 ล้านตันในปี 2546 เป็น 4.32-4.40 ล้านตันในปี 2550 หรือมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยประมาณร้อยละ 2.73-3.14 ซึ่งพิจารณาความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีของพืชแต่ละกลุ่ม พืชที่มีความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีมากที่สุดคือ ข้าวนาปี รองลงมาคือ ไม้ผลและ ไม้ยืนต้น พืชไร่ ข้าวนาปรัง ฝักไม้ออกและ ไม้ประดับ

สิริภา ถาวรจิตร (2548) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้ศึกษาสถานการณ์การใช้ปุ๋ยและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ย โดยเลือกตำบลและหมู่บ้านที่มีเกษตรกรชาวสวนยางมากเป็นพื้นที่ในการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างครัวเรือนของเกษตรกรชาวสวนยางแบบบังเอิญมาจำนวน 120 ไร่ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งคู่สมรสของเกษตรกรส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในเบื้องต้นต่อการประยุกต์ใช้เทคนิคในการจัดการใหม่ เข้ากับวิธีการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยางที่ดำรงอยู่มาอย่างยาวนาน เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพเสริม ซึ่งอาจเป็นเพราะสถานการณ์ราคายางอยู่ในระดับสูงมากเมื่อเทียบกับราคาของปีก่อน เกษตรกรมีระดับหนี้สินเฉลี่ย 96,742 บาทต่อครัวเรือน เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรเฉลี่ย 17.6 ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ถือครองจำนวนดังกล่าวถูกใช้เพื่อการทำสวนยาง 16.2 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 92 ของพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรทั้งหมด เกษตรกรทุกครัวเรือนใช้ยางพันธุ์ RR M 600 เป็นยางพันธุ์หลักที่ใช้ในการปลูกเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่นิยมปลูกพืชแซมยาง ซึ่งขาดโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร สำหรับการใช้นั้นเกษตรกรยังนิยมใช้ปุ๋ยเคมีเพียงอย่างเดียวในการเพิ่มผลผลิต แต่ก็มีเกษตรกรอีกจำนวนไม่

น้อยหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มขึ้น แต่เป็นที่สังเกต คือยังมีเกษตรกรร้อยละ 44 ยังไม่เข้าใจถึงการ
 ปุ๋ยที่ถูกต้อง และเกษตรกรร้อยละ 25 ให้คำตอบว่าไม่มั่นใจว่าเข้าใจเรื่องปุ๋ยหรือไม่ สำหรับ
 แนวโน้มการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีในอนาคตนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่บอกว่า จะใช้ปุ๋ยใน
 ปริมาณที่คงที่ อย่างไรก็ตามเกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางร้อยละ 43 ให้คำตอบว่าจะหันมาใช้
 ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้นในอนาคต สำหรับผลผลิตที่เกษตรกรได้รับจากระบบกริดที่หลากหลาย โดย
 เฉลี่ย 22 กิโลกรัมต่อไร่ ต่อวันที่กริดประเดิมปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ปุ๋ย
 ต่างๆนั้นปรากฏว่าเฉพาะปัจจัยคุณภาพที่เกษตรกรให้ความคิดเห็นว่ามีผลต่อการใช้ปุ๋ยในระดับ
 มาก ส่วนปัจจัยอื่นๆที่เหลือมีผลต่อการตัดสินใจใช้ปุ๋ยในระดับน้อยถึงปานกลาง สำหรับปัจจัยที่
 มีผลต่อความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรนั้น ปรากฏว่าปัจจัยด้านคำแนะนำของผู้จำหน่ายและ
 เจ้าหน้าที่ของรัฐ ขนาดพื้นที่ยางที่เปิดกริด ประสบการณ์การใช้ปุ๋ยของเกษตรกร สภาพแรงงาน
 ในการใส่ปุ๋ยของเกษตรกร ปริมาณปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ ผลผลิตต่อวันที่กริด และรูปแบบผลผลิตที่
 จำหน่ายมีอิทธิพลต่อความเข้าใจในกลุ่มเกษตรกรส่วนน้อย

□

บุญถม กุมพล (2549) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรใน
 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ บ้านดงยาง ตำบลลิเก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรบ้านดง
 ยาง หมู่ 2 ตำบลลิเก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 90 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบ
 เจาะจง สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมุติฐานด้วย t-
 test

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี สำเร็จ
 การศึกษาระดับประถมศึกษา(ร้อยละ 71.1) รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกษตรกรมีรายได้
 10,001-20,000 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี พื้นที่ในการปลูกข้าว 5-10 ไร่ จำนวนสมาชิกใน
 ครัวเรือน 2 คน ลักษณะพื้นที่นาข้าวเป็นกลุ่ม เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี
 ระยะทางไปแปลงนา 5 กิโลเมตร เกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนในการทำงาน ปัจจัยด้าน
 ชีวภาพ ด้านสังคม และด้านการส่งเสริมและสื่อสารมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้ปุ๋ย
 อินทรีย์ อยู่ในระดับมากและปัจจัยด้านกายภาพและด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง
 เกษตรกรที่มีอายุและระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นว่าปัจจัยโดยรวมและรายปัจจัย 5 ด้าน
 ดังกล่าว มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่แตกต่างกัน แต่เกษตรกรที่มีอายุ 51-
 60 ปี เห็นว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมและสื่อสารมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์
 มากกว่าเกษตรกรที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

□

- ทิพย์กมล อัครบุญสวัสดิ์ (2549)** ได้ศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านการตลาด ที่มีผลต่อการยอมรับการใช้ปุ๋ยชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมีของเกษตรกร อำเภอแปลงยาว จังหวัด ฉะเชิงเทรา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คือ 1) ภาวะทั่วไปของการใช้ปุ๋ยชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมี ของเกษตรกรในเขตท้องที่ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา 2) เปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและด้านการตลาด ซึ่งคาดว่าจะมีผลต่อการยอมรับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ทดแทนปุ๋ยเคมีของเกษตรกร อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา 3) ถึงทัศนคติของเกษตรกรต่อ การยอมรับการใช้ปุ๋ยชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมี ในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา 4) เพื่อ เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมีของผู้ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ เกษตรกรผู้ใช้ปุ๋ยชีวภาพจำนวน 70 ราย ในตำบลแปลงยาว เวียงเย็น หนองไม้แก่น หัวสำโรง ซึ่งเป็นการสุ่มแบบเจาะจง โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ เพื่ออธิบายถึงสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของกลุ่มตัวอย่าง
- ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 45 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับการศึกษา ตอนต้น ระดับรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ที่ 8,348.21 บาท/เดือน มีพื้นที่การถือครองทาง การเกษตร ในการเพาะปลูกเฉลี่ย 20.71 ไร่ และเกษตรกรใช้ปุ๋ยชีวภาพในพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ย 15.71 ไร่ โดยมีจำนวนการใช้ปุ๋ยชีวภาพ/ไร่ เฉลี่ย 103.57 กิโลกรัม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มตัวแปรต่างๆ กับปริมาณการใช้ปุ๋ย/ไร่ โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงถดถอย พบว่าระดับ การยอมรับการใช้ปุ๋ยชีวภาพของเกษตรกรขึ้นกับปัจจัยหลายประการ โดยการทดสอบค่า T-test สามารถกล่าวได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ของระดับการศึกษาและระดับรายได้ มีค่าแตกต่างจากศูนย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95
-

วิจิต สุวรรณรัตน์ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของ เกษตรกรชาวสวนยาง ในอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คือ 1) สภาพ ทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง ในอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง 2) สภาพ ทั่วไปของสวนยางพาราและพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง ในอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง 3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรชาวสวนยาง ใน อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง 4) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของ เกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล รวบรวมในตำบลคลองใหญ่ ตำบลตะโหมด และตำบลแม่จริ ตำบลละ 40 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการ สุ่มสัมภาษณ์แบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ได้จำนวน ตัวอย่าง 120 ราย โดยการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าแจกแจงความถี่

และร้อยละ ศึกษาคติโคสแควร์ เพื่ออธิบายถึงสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง □

□ □ □ ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรเป็นเพศชายจำนวน 66 ราย และเป็นหญิงจำนวน 54 ราย โดยมีอายุเฉลี่ย 43.7 ปี นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 89.2 ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 77 ราย รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อครัวเรือนเฉลี่ย 204, 475 บาทต่อปี สภาพการทั่วไปของสวนยางพารา □ เกษตรกรปลูกยางในพื้นที่ราบ มีจำนวน 71 ราย มีพื้นที่ในการถือครองเฉลี่ย 19.0 ไร่ อายุของสวนยางพาราส่วนใหญ่อยู่ที่ 11-15 ปี จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.7 รองลงมา มีอายุ 6-10 ปี จำนวน 67 ราย นักการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ □ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนและรายได้จากอาชีพหลัก ปัจจัยทางด้านสังคมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ □ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และการรับรู้ข้อมูลปุ๋ยอินทรีย์ ปัจจัยสภาพทั่วไปของสวนยางพารามีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ □ ได้แก่ □ พื้นที่ปลูกยางพารา □ ได้รับทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และลักษณะเป็นดินทราย □

□

□ **สิริกานต์ จิรวัดน์จำเริญ (2550)** ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา วัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 2) ปัญหาการซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 3) ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ซื้อปุ๋ยอินทรีย์ในอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ได้แก่ ร้อยละ □ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน □

ผลการศึกษาพบว่า □ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา □ ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (สินค้าและบริการ) ปัจจัยด้านราคา □ ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (สินค้าและบริการ) ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย มีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดมีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง □

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ ด้านผลิตภัณฑ์ (สินค้าและบริการ) □ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีอิทธิพลสูงสุด □

คือ ทรายี่ห่อสินค้าเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และคุณภาพการใช้งาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ด้านราคา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า □ รายการที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ราคาเหมาะสมกับคุณภาพสินค้า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ ด้านการจัดจำหน่าย พบว่า □ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ สถานที่จำหน่ายสินค้าตั้งอยู่ใกล้บ้านของเกษตรกร □ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ การโฆษณาทางวิทยุท้องถิ่น ปัญหาในการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา □ ได้แก่ ปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ (สินค้าและบริการ) ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย □ และด้านการส่งเสริมการตลาด □

พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีปัญหาสูงสุด คือ ปัญหาด้านราคา ปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ (สินค้าและบริการ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีปัญหาสูงสุดคือ ปริมาณปุ๋ยไม่ตรงตามที่ระบุ ปัญหาด้านราคา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า □ รายการที่มีปัญหาสูงสุด คือ ราคาสินค้าไม่แน่นอน ปัญหาด้านการจัดจำหน่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ □ พบว่า รายการที่มีปัญหาสูงสุด คือ □ สถานที่จำหน่ายสินค้าตั้งอยู่ไกลบ้านของเกษตรกร ปัญหาด้านการส่งเสริมการตลาด □ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีปัญหาสูงสุด คือ □ ไม่มีกำไรของสมนาคุณตอนสิ้นปี □ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม □ พบว่า □ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ คือ □ อยากให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้มากขึ้น □ ควรให้คำแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์แก่เกษตรกร

พฤษัช ขวพันธ์ (2551) □ ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรตำบลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง □ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ใน □ 6 ด้าน □ ได้แก่ □ 1) ด้านภาพลักษณ์องค์กร □ 2) ด้านกลุ่มอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ □ 3) □ ด้านการบริการจัดการ □ 4) ด้านกระบวนการผลิต □ 5) ด้านกลุ่มผู้จำหน่ายวัตถุดิบและ □ 6) ด้านสายสัมพันธ์ของเกษตรกรตำบลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง □ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ □ เกษตรกรในตำบลแม่ทะ □ 9 □ หมู่บ้าน □ ซึ่งเป็นตัวแทนในการสำรวจ □ 304 □ ราย □ ซึ่งเป็นการสุ่มแบบชั้นภูมิ □ โดยมีค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล □ ได้แก่ □ ค่าร้อยละ □ ค่าเฉลี่ย □ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน □

การวิเคราะห์ความแปรปรวน การทดสอบค่า F -test และ F -test เป็นกรณีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบด้วยวิธี LSD ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มีการศึกษาในระดับประถม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาทต่อปี ครอบคลุมการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ เริ่มจากเกษตรกรได้เห็นความสำคัญของอินทรีย์ เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์จากประสบการณ์ของคนที่รู้จัก เป็นการซื้อปุ๋ยอินทรีย์เกษตรกรให้ความสำคัญในการปรับปรุงบำรุงดินมาเป็นอันดับแรก ภายหลังจากใช้ปุ๋ยอินทรีย์เกิดการอยากกลับมาซื้ออีก และอยากบอกต่อ ค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านกลุ่มผู้จำหน่ายวัตถุดิบ ด้านภาพลักษณ์องค์กร ด้านกระบวนการผลิต ด้านบริหารจัดการ ด้านสายสัมพันธ์ และด้านกลุ่มผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยของเกษตรกรทั้ง 7 ด้าน พบว่าอายุ สถานภาพในครอบครัว พื้นที่หมู่บ้าน รายได้ และความเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางในตำบลทุ่งลานและตำบลคลองหอยโข่ง ๒.คลองหอยโข่ง ๓.สงขลา โดยการรวบรวมข้อมูลในส่วนของวิธีการวิจัยได้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยข้อมูล ๒ ส่วน คือ ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิ

3.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสารที่มีการจัดทำไว้แล้วเกี่ยวกับองค์ความรู้เกี่ยวกับยางพารา ประเภทของปุ๋ยที่ใช้ในสวนยางพารา ปริมาณการใช้ปุ๋ยในสวนยางพารา การดูแลรักษาต้นยางพารา วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการตัดสินใจ วัตถุประสงค์ส่วนผสมทางการตลาด วัตถุประสงค์การผลิตกับการตัดสินใจการผลิตทางการเกษตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บรวบรวมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง ห้องสมุดคุณหญิงหลง ๒.บทความวิจัย สารนิพนธ์ ๓.ภาคินพนธ์ ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ ๔.ตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์ โดยมีการสุ่มตัวอย่างและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย ๔ ตำบล คือ ตำบลคลองหอยโข่ง ตำบลทุ่งลาน ตำบลคลองหลา ตำบลทุ่งเล็บ (ตารางที่ 3.1)

2) กลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อเลือกจำนวนครัวเรือนของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ที่มีพื้นที่ยางเปิดกรีดได้และมีการใช้ปุ๋ยในสวนยางพาราจำนวน ๒ ตำบล โดยพิจารณาจากจำนวนครัวเรือนของเกษตรกรชาวสวนยางที่มีมากเป็นอันดับ ๑ และ ๒ ตามลำดับ ได้แก่ ตำบลทุ่งลานและตำบลคลองหอยโข่ง

โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 รายแยกเป็น 2 ตำบล คือ ตำบลทุ่งลานและตำบลคลองหอยโข่ง โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตำบลละ 60 ตัวอย่าง (ตารางที่ 3.2)

□

ตารางที่ 3.1 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยาง

ตำบล	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยาง
คลองหอยโข่ง □	3,015 □	1,402 □	964 □
ทุ่งลาน □	10,634 □	1,502 □	1,220 □
ทุ่งเลียบ □	4,461 □	956 □	805 □
โคกม่วง □	6,946 □	1,103 □	904 □
รวม □	25,056 □	4,567 □	3,893 □

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง, 2552 □

ตารางที่ 3.2 จำนวนตัวอย่างเกษตรกรชาวสวนยาง

ตำบล	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยาง	ตัวอย่างที่ทำการสำรวจ
คลองหอยโข่ง □	3,015 □	1,402 □	964 □	60 □
ทุ่งลาน □	10,634 □	1,502 □	1,220 □	60 □
รวม □	13,649 □	2,904 □	2,184 □	120 □

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง, 2552 □

□

3) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล □

□ □ ใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง (Structured Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามจะเป็นลักษณะคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) และปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้น้ำของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ (ภาคผนวก) □

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย ข้อมูลลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา สถานะ ไร่ได้ ภาชนะนึ่งสิน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย ข้อมูลของสภาพการทำสวนยาง ไร่การใช้ปุ๋ยในสวนยาง ได้แก่ สภาพพื้นที่การปลูกยาง อายุต้นยาง ประเภทปุ๋ยที่ใช้ ความถี่และปริมาณการใช้ปุ๋ยต่อไร่ ต่อปี เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ประกอบด้วย ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ได้แก่ ราคากำปุ๋ย คุณภาพปุ๋ย ยี่ห้อปุ๋ย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การบริการหลังการขาย การส่งเสริมการขายหรือโปรโมชั่น เป็นต้น โดยกำหนดระดับคะแนนของแต่ละปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ปุ๋ยในสวนยางพาราซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	ระดับคะแนน	มีผลต่อการตัดสินใจ
5 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		มากที่สุด ☐
4 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		มาก ☐
3 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		ปานกลาง ☐
2 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		น้อย ☐
1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		น้อยที่สุด ☐
☐		

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง

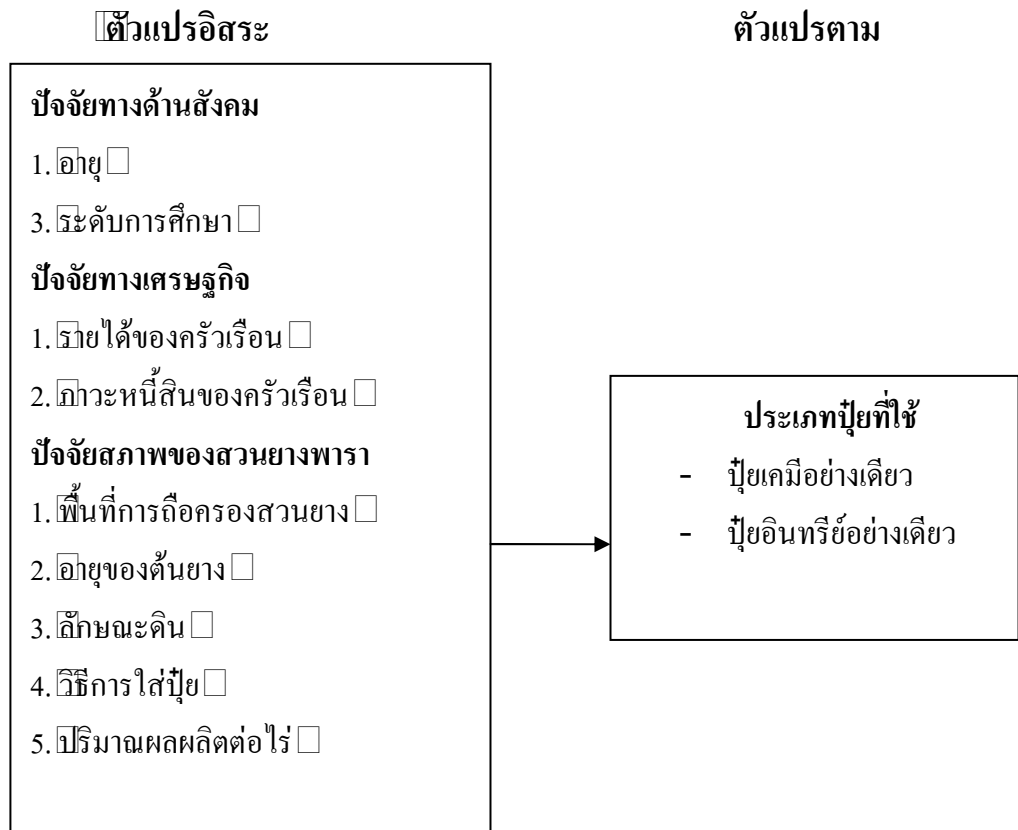
4) การทดสอบแบบสอบถาม

เมื่อสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถาม (Pretest) กับประชากรที่ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ไร่ เพื่อดูตรวจสอบความชัดเจนของแบบสอบถาม ต่อกันนั้นจึงนำผลการทดสอบเบื้องต้นมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้แบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรม SPSS (Statistic Package for the Social Sciences) โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ไร่ละเอียดดังต่อไปนี้

- Ha₂: ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้
- Ho₃: ปัจจัยด้านสภาพของสวนยางไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้
- Ha₃: ปัจจัยด้านสภาพของสวนยางมีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้
- 2) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$
- 3) กำหนดค่าทางสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Statistic: χ^2)
- 4) กำหนดค่า P-Value
- 5) สรุปผลการทดสอบ คือ การเปรียบเทียบ P-Value กับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = 0.05$ คือ ถ้าค่า P-Value น้อยกว่า α ที่กำหนดจะปฏิเสธ H₀ หรือ ยอมรับ H_a แสดงว่าค่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน และถ้าค่า P-Value มากกว่า α จะยอมรับ H₀ หรือ ปฏิเสธ H_a แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ (สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล, 2551)

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการทำสวนยางพารา กับ ประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาระดับปริญญาโทที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางในตำบลทุ่งลานและตำบลคลองหอยโข่ง ๒.คลองหอยโข่ง ๓.สงขลา โดยแบ่งการนำเสนอผลการศึกษออกเป็น 4 ประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง
- 4.2 สภาพการทำสวนยางพาราและการใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร
- 4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง
- 4.4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรชาวสวนยาง

4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง

4.1.1 ลักษณะทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

สภาพทางสังคมของเกษตรกร ทำให้ทราบถึงข้อมูลทางด้าน เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.1)

1) เพศ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย จำนวน 62 ราย และเพศหญิงจำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.70 และร้อยละ 48.30 ตามลำดับ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

2) อายุ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.66 รองลงมา อายุ 50-59 ปี จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.83 อายุ 31-39 ปี จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.16 อายุ 60-69 ปี จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.50 และอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 70 จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.85 โดยมีอายุเฉลี่ย 46.89 ปี

3) ศาสนา

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 ราย คิดร้อยละ 100 นับถือศาสนาพุทธ เนื่องจากชุมชนที่ทำการวิจัยเป็นชุมชนชาวพุทธเกือบทั้งหมด

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางสังคมของเกษตรกรชาวสวนยาง

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย ☐	62 ☐	51.70 ☐
หญิง ☐	58 ☐	48.30 ☐
2. อายุ (ปี)		
≤30 ☐	9 ☐	7.50 ☐
31-39 ☐	23 ☐	19.16 ☐
40-49 ☐	38 ☐	31.66 ☐
50-59 ☐	37 ☐	30.83 ☐
60-69 ☐	12 ☐	10.00 ☐
≥70 ☐	1 ☐	0.85 ☐
ค่าเฉลี่ย	46.89	
3. ศาสนา		
พุทธ ☐	120 ☐	100.00 ☐
4. ระดับการศึกษา ☐	☐	☐
ประถมศึกษา ☐	59 ☐	49.16 ☐
มัธยมศึกษาตอนต้น ☐	20 ☐	16.70 ☐
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ☐	17 ☐	14.20 ☐
อนุปริญญา ☐	8 ☐	6.70 ☐
ปริญญาตรี ☐	16 ☐	13.24 ☐
5. สถานภาพสมรส		
โสด ☐	5 ☐	2.50 ☐
สมรส ☐	115 ☐	95.80 ☐
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
≤5 ☐	91 ☐	75.80 ☐
6-10 ☐	29 ☐	24.20 ☐
ค่าเฉลี่ย ☐	4.48	

4) ระดับการศึกษา

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.70 จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.20 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.30 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญาจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.70

5) สถานภาพสมรส

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.83 มีสถานภาพสมรส ที่เหลือจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.17 มีสถานภาพโสด

6) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกในครัวเรือน โดยเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือ 5 คน จำนวน 91 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.80 ซึ่งถือเป็นครัวเรือนขนาดกลาง รองลงมา มีสมาชิกในครัวเรือน 6-10 คน จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.20 โดยมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.48 คน ซึ่งถือเป็นครัวเรือนขนาดใหญ่

4.1.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างใน ตำบลทุ่งลานและตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน 120 ราย โดยศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง ให้นำทราบถึงข้อมูลทางด้าน อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนพื้นที่การถือครอง ประเภทเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน พื้นที่การถือครองเฉลี่ยแยกตามเอกสาร การใช้ประโยชน์จากที่ดินจากการทำสวนยาง การใช้ประโยชน์จากที่ดินจากการปลูกบ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มาจากการทำสวนยาง รายได้เฉลี่ยที่มาจากรายได้อื่น ภาระหนี้สินของครอบครัว แหล่งกู้ยืมเงินของเกษตรกร ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.25)

1) อาชีพหลัก

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพทำสวนยาง เป็นอาชีพหลักจำนวน 113 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.20 และประกอบอาชีพรับราชการเป็นอาชีพหลักจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.80

2) อาชีพรอง

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพปลูกผัก เป็นอาชีพเสริมจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.46 ประกอบอาชีพทำสวนยาง จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.88 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.66

3) จำนวนพื้นที่การถือครอง

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีขนาดพื้นที่การถือครองทางการเกษตร 21-30 ไร่ จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.00 ซึ่งมีขนาดพื้นที่การถือครองทางการเกษตร 11-20 ไร่ จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.00 ด้ว้ยเช่นกัน รองลงมา มีขนาดพื้นที่การถือครองทางการเกษตร 0-10 ไร่ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.80 มีขนาดพื้นที่การถือครองทางการเกษตร มากกว่า 40 ไร่ จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.00 และ มีขนาดพื้นที่การถือครองทางการเกษตร 31-40 ไร่ จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.20 ซึ่งมีขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 26.82 ไร่

4) ประเภทเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีประเภทเอกสารสิทธิ์เป็น โฉนดจำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.23 มีสปก.จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.34 มีน.ส.3 จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.37 และ ไม่มีเอกสารสิทธิ์จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.06

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
1. อาชีพหลัก		
ทำสวนยาง ☐	113 ☐	94.20 ☐
รับราชการ ☐	7 ☐	5.80 ☐
2. อาชีพรอง	(n=18)	
ทำสวนยาง ☐	7 ☐	38.88 ☐
ค้าขาย ☐	3 ☐	16.66 ☐
ปลูกผัก ☐	8 ☐	44.46 ☐
3. จำนวนพื้นที่การถือครอง (ไร่)		
≤ 10 ☐	19 ☐	15.80 ☐
11-20 ☐	36 ☐	30.00 ☐
21-30 ☐	36 ☐	30.00 ☐

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
3. จำนวนพื้นที่การถือครอง (ไร่) (ต่อ) ☐	☐	☐
31-40 ☐	11 ☐	9.20 ☐
≥ 40 ☐	18 ☐	15.00 ☐
ค่าเฉลี่ย	26.82	
4. ประเภทเอกสารสิทธิ์ *	☐	☐
โฉนด ☐	95 ☐	55.23 ☐
น.ส.3 ☐	23 ☐	13.37 ☐
สปก. ☐	35 ☐	20.34 ☐
ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ☐	19 ☐	11.06 ☐
5. รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน (บาท) ☐	☐	☐
≤ 10,000 ☐	15 ☐	12.50 ☐
10,001-20,000 ☐	51 ☐	42.50 ☐
20,001-30,000 ☐	19 ☐	15.80 ☐
30,001-40,000 ☐	13 ☐	10.80 ☐
40,001-50,000 ☐	8 ☐	6.70 ☐
> 50,000 ☐	14 ☐	11.70 ☐
ค่าเฉลี่ย	30,412.50 ☐	
6. รายได้ครัวเรือนจากการทำสวนยาง (บาทต่อเดือน)		
≤ 10,000 ☐	17 ☐	14.20 ☐
10,001-20,000 ☐	53 ☐	44.20 ☐
20,001-30,000 ☐	19 ☐	15.80 ☐
30,001-40,000 ☐	10 ☐	8.30 ☐
40,001-50,000 ☐	6 ☐	5.00 ☐
> 50,000 ☐	11 ☐	9.20 ☐
ค่าเฉลี่ย	27,515.83	
7. รายได้อื่น (บาทต่อเดือน)	(n=18)	
≤ 10,000 ☐	8 ☐	44.44 ☐
10,001-20,000 ☐	4 ☐	22.22 ☐

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
7. รายได้อื่น (บาทต่อเดือน) (ต่อ)	(n=18) ☐	☐
20,001-30,000 ☐	3 ☐	16.67 ☐
40,001-50,000 ☐	3 ☐	16.67 ☐
ค่าเฉลี่ย	19,311.11 ☐	
8. ภาวะหนี้สินของครัวเรือน		
มี ☐	55 ☐	45.80 ☐
ไม่มี ☐	65 ☐	54.20 ☐
9. จำนวนหนี้สินของเกษตรกรต่อครอบครัว (บาท)	(n=55)	☐
≤ 100,000 ☐	29 ☐	52.70 ☐
100,001-200,000 ☐	10 ☐	18.20 ☐
200,001-300,000 ☐	7 ☐	12.70 ☐
> 300,000 ☐	9 ☐	16.40 ☐
ค่าเฉลี่ย	252,436.40 ☐	
10. แหล่งกู้ยืมเงินของเกษตรกร * ☐	(n=55) ☐	☐
ธนาคารพาณิชย์ ☐	11 ☐	10.00 ☐
กองทุนหมู่บ้าน ☐	22 ☐	20.00 ☐
สหกรณ์เครดิตยูเนียนโคกม่วง ☐	41 ☐	37.27 ☐
แหล่งเงินกู้นอกระบบ ☐	8 ☐	7.27 ☐
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ☐	28 ☐	25.46 ☐

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

5) รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรมีรายได้สุทธิ 10,001-20,000 บาทต่อเดือน
จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.50 มีรายได้สุทธิ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 19 ราย
คิดเป็นร้อยละ 15.80 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 15 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 12.50 มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.70 มีรายได้
30,001-40,000 บาทต่อเดือน จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.80 มีรายได้ 40,001-50,000 บาท
ต่อเดือน จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.70 โดยมีรายได้สุทธิของครัวเรือนเฉลี่ย 30,412.50 บาท

6) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มาจากการทำสวนยาง

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีรายได้สุทธิ 10,001-20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.20 มีรายได้สุทธิ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.20 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.20 มีรายได้ 30,001-40,000 บาทต่อเดือน จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.30 มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.20 มีรายได้ 40,001-50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.00 โดยมีรายได้สุทธิจากการทำสวนยางเฉลี่ย 27,515.83 บาทต่อเดือน

7) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มาจากรายได้อื่น

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง เกษตรกรมีรายได้มากกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.44 มีรายได้ 10,001-20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีรายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 มีรายได้ 40,001-50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 โดยมีรายได้สุทธิจากรายได้อื่นเฉลี่ยจำนวน 19,311.11 บาทต่อเดือน

8) ภาวะหนี้สินของครอบครัว

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.20 ไม่มีหนี้สินและเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.80 มีหนี้สิน โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย บาท โดยส่วนใหญ่มีจำนวนหนี้สินน้อยกว่าเท่ากับ 100,000 บาท จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.70 มีหนี้สิน 100,001-200,000 บาท จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.20 มีหนี้สินมากกว่าหรือเท่ากับ 300,000 จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.40 และมีหนี้สิน 200,001-300,000 บาท จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.70

9) แหล่งกู้ยืมเงินของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน โคม่วง จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.27 กู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.46 กู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.00 กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.00 กู้ยืมจากแหล่งเงินกู้นอกระบบจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.27 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรโดยส่วนใหญ่นิยมกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน โคม่วง ซึ่งเป็นสหกรณ์ประจำอำเภอคลองหอยโข่ง ที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เป็นสมาชิก

4.2 สภาพการทำสวนยางพารา และการใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร

4.2.1 สภาพการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

สภาพการทำสวนยางเป็นการอธิบายถึงขนาดพื้นที่ของสวนยาง จำนวนแปลงในการทำสวนยางของเกษตรกร สภาพพื้นที่การทำสวนยาง ประเภทดินที่ใช้ในการทำสวนยาง พันธุ์ยางที่ปลูก อายุของสวนยาง ปัจจัยที่เกษตรกรเลือกพันธุ์ยางที่ปลูก จำนวนแรงงานในการกรีดยางทั้งหมด จำนวนแรงงานในครอบครัว จำนวนแรงงานจากการจ้าง การได้รับการส่งเสริมการทำสวนยางจาก ศึกษ. ตามรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.3) □

□ □ 1) ขนาดพื้นที่การทำสวนยางของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่การทำสวนยาง โดยกลุ่มเกษตรกรตัวอย่างมีพื้นที่การทำสวนยาง 11-20 ไร่ จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.50 รองลงมา พื้นที่การทำสวนยาง 21-30 ไร่ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.66 พื้นที่การทำสวนยาง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15 พื้นที่การทำสวนยาง มากกว่า 40 ไร่ จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.33 พื้นที่การทำสวนยาง 31-40 ไร่ จำนวน 9 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.50 โดยมีพื้นที่โดยเฉลี่ย 25.88 ไร่ □

□ □ 2) จำนวนแปลงในการทำสวนยางของเกษตรกร □

□ □ □ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มีพื้นที่การทำสวนยาง 1 แปลง มีจำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.16 รองลงมา มี 2 แปลง จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.84 มีมากกว่า 2 แปลง จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 มีจำนวนแปลงในการทำสวนยาง โดยเฉลี่ย 1.66 แปลง □

□ □ 3) สภาพพื้นที่การทำสวนยาง

□ □ □ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่การทำสวนยางเป็นที่ราบลุ่ม จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.50 มีพื้นที่การทำสวนยางเป็นที่ลาดชัน จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.50 □

□ □ 4) ประเภทดินที่ใช้ในการทำสวนยาง

□ □ □ ประเภทดินที่ใช้ในการทำสวนยางเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะดินเป็นดินร่วน □ จำนวน 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 98.30 มีลักษณะดินเป็นดินเหนียวปนทราย จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.70 □

□ □ □ 5) พันธุ์ยางที่ปลูก

□ □ □ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเลือกใช้พันธุ์ยางพันธุ์ RR M 600 ซึ่งเป็นพันธุ์ยางชั้น 1 เพื่อผลผลิตน้ำยาง ตามที่สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ได้แนะนำ ซึ่งปัจจัยที่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างใช้เลือกพันธุ์ยางที่ปลูก คือ โดเร็ว จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาให้น้ำยางมาก จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 ทนต่อโรคแมลง จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.16 ดูแลรักษาง่าย จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.18 □

6) อายุของสวนยาง

สวนยางของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีอายุของสวนยาง 11-20 ปี จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.70 อายุของสวนยางน้อยกว่าหรือเท่ากับ 7 ปี จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.15 อายุของสวนยางมากกว่า 20 ปี จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.15 โดยอายุเฉลี่ยของสวนยางโดยเฉลี่ย 15.60 ปี

8) จำนวนแรงงานในการกรีดยางทั้งหมด

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนแรงงานในการกรีดยางทั้งหมด จำนวนแรงงาน 2 คนในการกรีดยางจำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.50 จำนวน มากกว่า 3 คน จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 35 จำนวนแรงงาน 3 คน จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.66 จำนวนแรงงาน 1 คน จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.84 โดยมีจำนวนแรงงานในการกรีดยางเฉลี่ยจำนวน 2.71 คน

ตารางที่ 4.3 สภาพการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
1. ขนาดพื้นที่การทำสวนยางของเกษตรกร (ไร่)		
≤ 10	18	15.00
11-20	39	32.50
21-30	38	31.66
31-40	9	7.50
> 40	16	13.34
ค่าเฉลี่ย	25.88	
2. จำนวนแปลงในการทำสวนยางของเกษตรกร		
1	65	54.16
2	31	25.84
> 2	24	20.00
ค่าเฉลี่ย	1.66	
3. สภาพพื้นที่ในการทำสวนยาง		
ที่ราบลุ่ม	105	87.50
ที่ลาดชัน	15	12.50

ตารางที่ 4.3 สภาพการทำสวนยางพาราของเกษตรกร (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
4. ประเภทดินที่ใช้ในการทำสวนยาง		
ดินร่วน ☐	118 ☐	98.30 ☐
ดินเหนียวปนทราย ☐	2 ☐	1.70 ☐
5. พันธุ์ยางที่ปลูก		
พันธุ์ RR M 600 ☐	120 ☐	100.00 ☐
6. ปัจจัยที่เกษตรกรเลือกพันธุ์ยางที่ปลูก * ☐		
โตเร็ว ☐	120 ☐	33.33 ☐
ให้น้ำอย่างมาก ☐	120 ☐	33.33 ☐
ทนโรคแมลง ☐	87 ☐	24.16 ☐
ดูแลรักษาง่าย ☐	33 ☐	9.18 ☐
7. อายุของต้นยางที่ปลูก (ปี)		
≤ 10 ☐	17 ☐	14.20 ☐
11-20 ☐	86 ☐	71.70 ☐
> 20 ☐	17 ☐	14.20 ☐
ค่าเฉลี่ย	15.60	
8. จำนวนแรงงานกรีดยางทั้งหมด (คน) ☐		
1 ☐	13 ☐	10.84 ☐
2 ☐	51 ☐	42.50 ☐
3 ☐	14 ☐	11.66 ☐
≥ 4 ☐	42 ☐	35.00
ค่าเฉลี่ย ☐	2.71 ☐	
9. จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)	(n=113)	
1 ☐	39 ☐	35.51 ☐
2 ☐	71 ☐	62.83 ☐
3 ☐	3 ☐	1.66 ☐
ค่าเฉลี่ย	1.60	

ตารางที่ 4.3 สภาพการทำสวนยางพาราของเกษตรกร (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
10. จำนวนแรงงานจากการจ้าง (คน)	(n=73) ☐	☐
☐ 1 ☐	18 ☐	24.65 ☐
☐ 2 ☐	39 ☐	53.42 ☐
☐ 3 ☐	15 ☐	21.93 ☐
ค่าเฉลี่ย	1.96 ☐	
11. ได้รับการสงเคราะห์จากสำนักงานกองทุน สงเคราะห์การทำสวนยาง		
☐ ได้รับ ☐	8 ☐	6.70 ☐
☐ ไม่ได้รับ ☐	112 ☐	93.30 ☐
12. ปริมาณผลผลิตน้ำยางสดในปีที่ผ่านมา (กก./ไร่/ปี) ☐	☐	☐
≤ 250 ☐	8 ☐	6.70 ☐
251-300 ☐	65 ☐	54.20 ☐
301-350 ☐	23 ☐	19.20 ☐
351-400 ☐	22 ☐	18.30 ☐
> 400 ☐	2 ☐	1.70 ☐
ค่าเฉลี่ย	311.51 ☐	
13. การปลูกพืชแซมยางของเกษตรกร		
ปลูก ☐	27 ☐	22.50 ☐
ไม่ปลูก ☐	93 ☐	77.50 ☐
14. พืชแซมยางที่ปลูก	(n=27)	☐
☐ กล้าย ☐	18 ☐	66.67 ☐
☐ ไม้กฤษณา ☐	3 ☐	11.11 ☐
☐ ต้นเทียม ☐	3 ☐	11.11 ☐
☐ สับปะรด ☐	3 ☐	11.11 ☐

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

9) จำนวนแรงงานกรีดยางในครัวเรือน

จำนวนแรงงานของเกษตรกรกลุ่มตัวในครัวเรือนในการกรีดยาง จำนวนแรงงานในครัวเรือน 2 คน จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.83 จำนวนแรงงานในครัวเรือน 1 คน จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.51 จำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 คน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.66 แรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 1.60 คน เนื่องจากแรงงานในครัวเรือนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาพอจบการศึกษาก็นิยมทำงานในตัวเมืองมากกว่าที่จะยึดอาชีพกรีดยางจากบรรพบุรุษ

10) จำนวนแรงงานจากการจ้าง

จำนวนแรงงานของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มาจากการจ้างงานในการกรีดยาง แรงงานจากการจ้าง 2 คน จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.42 แรงงานจากการจ้าง 1 คน จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.65 แรงงานจากการจ้าง 3 คน จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.93 แรงงานที่มาจากการจ้างกรีดเฉลี่ย 1.96 คน

11) การได้รับการสงเคราะห์การทำสวนยางจาก สกย.

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสงเคราะห์การทำสวนยางจากสกย. จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.70 และไม่ได้รับการสงเคราะห์การทำสวนยางจากสกย. จำนวน 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.30 เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่การทำสวนยางที่มีการเปิดกรีดแล้วทำให้ไม่ได้รับการสงเคราะห์การทำสวนยางจากสกย.

12) ปริมาณผลผลิตน้ำยางสดในปีที่ผ่านมา กก./ไร่/ปี

จากการสอบถามเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปริมาณการผลิตน้ำยางสดในรอบปี เป็นการสอบถามถึงจำนวนวันที่กรีดยางพาราต่อเดือน จำนวนเดือนที่กรีดยางพาราต่อปี จำนวนเดือนที่ได้น้ำยางสดสูงสุด จำนวนเดือนที่ได้น้ำยางสดต่ำสุด และปริมาณน้ำยางสดในแต่ละวัน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณเป็นปริมาณผลผลิตน้ำยางสดเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีพบว่า น้อยกว่าหรือเท่ากับ 250 กก./ไร่/ปี จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.70 ปริมาณการผลิตน้ำยางสด 251-300 กก./ไร่/ปี จำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.20 ปริมาณผลผลิตน้ำยางสด น้อยกว่าหรือเท่ากับ 301-350 กก./ไร่/ปี จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.20 ปริมาณการผลิตน้ำยางสด 351-400 กก./ไร่/ปี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.30 ปริมาณการผลิตน้ำยางสด มากกว่า 400 กก./ไร่/ปี จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.00 มีปริมาณน้ำยางสดโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี โดยเฉลี่ย 311.51 กก./ไร่/ปี ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยน้ำยางสดในจังหวัดสงขลา ที่มีค่าเฉลี่ย 293.43 กก./ไร่/ปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เขต 9, 2553)

13) การปลูกพืชแซมยางของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่ไม่มีการปลูกพืชแซมยาง จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.50 มีการปลูกพืชแซมยาง จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.50

14) พืชแซมยางที่ปลูก

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีการปลูกกล้วยเป็นพืชแซมยาง จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.67 ไม่กัญญา จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.11 ต้นเทียม จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.11 สับปะรด จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.11 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรโดยส่วนใหญ่มีการปลูกกล้วยเป็นพืชแซมยาง ซึ่งตรงกับคำแนะนำในการปลูกพืชแซมยางของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ว่า ปลูกกล้วย สับปะรด ไข่ไก่ ไข่ไก่โพดหวาน หนุ่ยอาหารสัตว์ เป็นพืชแซมยาง ซึ่งเป็นพืชล้มลุกไม่กระทบต่อการเจริญเติบโตของต้นยาง

4.2.2 การใช้ปุ๋ยในสวนยางพาราของเกษตรกร

การใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง ประกอบด้วย ประเภทปุ๋ยที่ใช้ในสวนยาง เหตุผลในการเลือกใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร เหตุผลในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ สูตรปุ๋ยที่ใช้ในสวนยางพารา ความถี่ในการใช้ปุ๋ยต่อปี ช่วงเวลาที่มีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกร ปริมาณการใส่ปุ๋ยในสวนยาง วิธีการใส่ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร การเปลี่ยนแปลงการใช้ปุ๋ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ปริมาณผลผลิตน้ำยางสดในปีที่ผ่านมา การวิเคราะห์ดินก่อนใช้ปุ๋ยของเกษตรกร ใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีต่อไร่ และค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยอินทรีย์ต่อไร่ ตามรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.4)

1) ประเภทปุ๋ยที่ใช้ในการทำสวนยาง

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการทำสวนยางจำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.00 ใช้ปุ๋ยเคมี จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.20 ใช้ปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.80 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรโดยส่วนใหญ่นิยมใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในสวนยางมาก อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรมีการตื่นตัว และมีความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยมากขึ้น เพราะในอดีตเกษตรกรโดยส่วนใหญ่นิยมใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางมากกว่าปุ๋ยอินทรีย์ซึ่งปุ๋ยเคมี ส่งผลให้ดินเสื่อมคุณภาพ

2) เหตุผลในการเลือกใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรชาวสวนยาง

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ให้เหตุผลในการเลือกใช้ปุ๋ยเคมีว่า ง่าย ออกดี มีคุณภาพสม่ำเสมอ จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.60 และให้เหตุผลว่ามีตัวแทนจำหน่ายมาให้คำแนะนำ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.40

3) เหตุผลในการเลือกใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรชาวสวนยาง

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ให้เหตุผลในการเลือกใช้ปุ๋ยอินทรีย์ว่า คุณภาพดี จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.46 ราคาถูก จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.18 ง่าย ออกสม่ำเสมอ จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.30 เปลือกยางมีความนุ่ม จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 14

4) สูตรปุ๋ยที่ใช้ในสวนยาง

จำนวนเกษตรกรมีการเลือกใช้ปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.18
 ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.28 ปุ๋ยเคมี 16-16-16 จำนวน 13 ราย คิด
 เป็นร้อยละ 10.15 ปุ๋ยเคมี 16-16-8 จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.68 ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 จำนวน
 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.34 ปุ๋ยเคมีสูตร 16-8-4 จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.34 เป็นที่น่าสังเกตว่า
 สูตรปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรเลือกใช้ไม่เป็นไปตามคำแนะนำของ สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร
 ที่ได้แนะนำให้ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 29-5-18 ในสวนยางหลังเปิดกรีดและสำหรับดินทุกชนิด

5) ความถี่ในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการใช้ปุ๋ย 1 ครั้งต่อปี จำนวน 97 ราย คิด
 เป็นร้อยละ 80.80 และความถี่ในการใช้ปุ๋ย 2 ครั้งต่อปี จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.20 ซึ่งจะ
 เห็นได้ว่าเกษตรกรโดยส่วนใหญ่เลือกที่จะใส่ปุ๋ย 1 ครั้งต่อปี ซึ่งไม่เป็นไปตามคำแนะนำของ
 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตรที่ว่า ควรใส่ปุ๋ยปีละ 2-3 ครั้ง เมื่อดินมีความชื้น

6) ช่วงเวลาที่มีการใส่ปุ๋ยอย่างพาราของเกษตรกร

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการใส่ปุ๋ยในเดือนพฤษภาคม จำนวน 45 ราย คิดเป็น
 ร้อยละ 31.03 เดือนมิถุนายน จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.20 เดือนกรกฎาคม จำนวน 19 ราย
 คิดเป็นร้อยละ 13.10 เดือนมกราคม จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.65 เดือนกุมภาพันธ์ จำนวน
 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.65 เดือนกันยายน จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.20 เดือนพฤศจิกายน
 จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.37 เดือนสิงหาคม จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.37 เดือน
 เมษายน จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.715 เดือนธันวาคม จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.715
 จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าเกษตรกรนิยมใส่ปุ๋ยอย่างพาราในช่วงต้นฤดูฝนซึ่งดินมีความชื้นทำ
 ให้ดินยังสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) ปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีในสวนยาง

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ปริมาณการใส่ปุ๋ยน้อยกว่า 50 กก./ไร่ จำนวน 24 ราย คิด
 เป็นร้อยละ 57.10 ปริมาณการใส่ปุ๋ย 50-100 กก./ไร่/ปี จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.10
 ปริมาณการใส่ปุ๋ยมากกว่า 100 กก./ไร่/ปี จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.80 โดยมีปริมาณการใส่
 ปุ๋ยเคมีโดยเฉลี่ย 58.52 กก./ไร่/ปี จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ปุ๋ยเคมีใน
 สวนยางต่ำกว่าคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง ซึ่งแนะนำให้มีการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางในปริมาณ
 76 กก./ไร่/ปี (สถาบันวิจัยยาง, 2550)

8) ปริมาณการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในสวนยาง

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ปริมาณการใส่ปุ๋ยอินทรีย์จำนวนน้อยกว่า 100 กก./
 ไร่/ปี จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.40 ปริมาณการใส่ปุ๋ย 100-200 กก./ไร่/ปี จำนวน 15 ราย

คิดเป็นร้อยละ 12.50 ปริมาณการใส่ปุ๋ยมากกว่า 200 กก./ไร่/ปี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 120 □
โดยมีปริมาณการใส่ปุ๋ยอินทรีย์โดยเฉลี่ย 93.43 กก./ไร่/ปี □ จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรกลุ่ม
ตัวอย่างมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในสวนยางต่ำกว่าคำแนะนำของสถาบันวิจัยยางที่แนะนำให้มีการใส่
ปุ๋ยอินทรีย์ในปริมาณ 152 กก./ไร่/ปี (สถาบันวิจัยยาง, 2550) □

9) วิธีการใส่ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร

จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการใส่ปุ๋ยหว่านรอบโคนต้น จำนวน 110 ราย คิด
เป็นร้อยละ 91.70 มีการขุดหลุมใส่ปุ๋ย จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.30 เนื่องจากพื้นที่การทำ
สวนยางในอำเภอคลองหอยโข่งส่วนใหญ่เป็นที่ราบทำให้เกษตรกรอาศัยความสะดวกในการใส่
ปุ๋ยโดยการหว่านมากกว่าการขุดหลุม □

ตารางที่ 4.4 การใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
1. ประเภทปุ๋ยที่ใช้ในสวนยาง		
☐ ปุ๋ยเคมี □	34 □	29.20 □
☐ ปุ๋ยอินทรีย์ □	78 □	65.00 □
☐ ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ □	8 □	5.80 □
2. เหตุผลในการเลือกใส่ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร	(n=42)	□
☐ น้ำยางออกดี คุณภาพสม่ำเสมอ □□	41 □	97.60 □
☐ คำแนะนำจากตัวแทนจำหน่าย □	1 □	2.40 □
3. เหตุผลในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	(n=86)	□
☐ คุณภาพดี □	52 □	60.46 □
☐ เปลือกยางนุ่ม □	14 □	16.27 □
☐ เนื้อยางงอกสม่ำเสมอ □	20 □	23.25 □
☐ ราคาถูก □	38 □	44.18 □
4. สูตรปุ๋ยที่ใช้ในสวนยางพารา*		
☐ ปุ๋ยเคมี 16-16-16 □□	13 □	10.16 □
☐ ปุ๋ยเคมี 16-16-8 □□	6 □	4.69 □
☐ ปุ๋ยเคมี 15-15-15 □□	17 □	13.29 □
☐ ปุ๋ยเคมี 15-7-18 □	3 □	2.34 □
☐ ปุ๋ยเคมี 16-8-4 □	3 □	2.34 □
☐ ปุ๋ยอินทรีย์ □	86 □	67.18 □

ตารางที่ 4.4 การใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
5. ความถี่ในการใช้ปุ๋ย (ครั้งต่อปี)		
1 ☐	97 ☐	80.80 ☐
2 ☐	23 ☐	19.20 ☐
6. ช่วงเวลาที่มีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกร *		
ม.ค. ☐	13 ☐	9.09 ☐
ก.พ. ☐	0 ☐	0.00 ☐
มี.ค. ☐	14 ☐	9.79 ☐
เม.ย. ☐	0 ☐	0.00 ☐
พ.ค. ☐	45 ☐	31.46 ☐
มิ.ย. ☐	38 ☐	26.57 ☐
ก.ค. ☐	19 ☐	13.28 ☐
ส.ค. ☐	2 ☐	1.39 ☐
ก.ย. ☐	9 ☐	6.29 ☐
ต.ต. ☐	0 ☐	0.00 ☐
พ.ย. ☐	2 ☐	1.39 ☐
ธ.ค. ☐	1 ☐	0.74 ☐
7. ปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีในสวนยางพารา (กก./ไร่/ปี)	(n=42)	
< 50 ☐	24 ☐	57.10 ☐
50-100 ☐	16 ☐	38.10 ☐
> 100 ☐	2 ☐	4.80 ☐
ค่าเฉลี่ย	58.52	
8. ปริมาณการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในสวนยางพารา (กก./ไร่/ปี)	(n=86)	
< 100 ☐	70 ☐	81.40 ☐
100-200 ☐	15 ☐	12.50 ☐
> 200 ☐	1 ☐	1.20 ☐
ค่าเฉลี่ย	92.43	

ตารางที่ 4.4 การใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
9. วิธีการใส่ปุ๋ยในสวนยาง ☐	☐	☐
☐ หว่านรอบโคนต้น ☐	110 ☐	91.7 ☐
☐ ขุดหลุม ☐	10 ☐	8.30 ☐
10. การเปลี่ยนแปลงการใช้ปุ๋ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา *	☐	☐
☐ ใช้ปุ๋ยเคมีลดลง ☐	18 ☐	12.57 ☐
☐ ใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้น ☐	9 ☐	6.42 ☐
☐ ใช้ปุ๋ยเคมีไม่เปลี่ยนแปลง ☐	25 ☐	17.85 ☐
☐ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มขึ้น ☐	85 ☐	60.71 ☐
☐ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่เปลี่ยนแปลง ☐	3 ☐	2.45 ☐
11. การวิเคราะห์ดินก่อนใช้ปุ๋ยของเกษตรกร		
วิเคราะห์ ☐	8 ☐	6.70 ☐
ไม่วิเคราะห์ ☐	112 ☐	93.30 ☐
12. ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี (บาท/ไร่)	(n=42)	☐
☐ ≤500 ☐	18 ☐	42.90 ☐
☐ 501-1,000 ☐	18 ☐	42.90 ☐
☐ 1,001-1,500 ☐	3 ☐	7.10 ☐
☐ 1,501-2,000 ☐	3 ☐	7.10 ☐
เฉลี่ย	704.76 ☐	
13. ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยอินทรีย์ (บาท/ไร่)	(n=86)	☐
☐ ≤500 ☐	35 ☐	40.70 ☐
☐ 501-1,000 ☐	49 ☐	57.00 ☐
☐ 1,001-1,500 ☐	2 ☐	2.30 ☐
เฉลี่ย	580.01	

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

-
-
-
-

10) การเปลี่ยนแปลงการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มขึ้น จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.71 ใช้ปุ๋ยเคมีไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.85 ใช้ปุ๋ยเคมีลดลง จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.57 ใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้น จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.42 ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่เปลี่ยนแปลง จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.45 จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาคือ มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก อาจเป็นเพราะในปัจจุบันปุ๋ยอินทรีย์มีราคาแพง ทำให้เกษตรกรให้หันมานิยมใช้ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งทางวิชาการก็สนับสนุนให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการทำสวนยาง เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินให้ดินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

11) การวิเคราะห์ดินก่อนใช้ปุ๋ยของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่ไม่มีการวิเคราะห์ดินก่อนการใช้ปุ๋ย จำนวน 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.30 มีการวิเคราะห์ดินก่อนการใช้ปุ๋ยจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.70

12) ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี 501-1,000 บาท/ไร่ มีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.90 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 500 บาท/ไร่ มีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.90 จำนวน 1,001 -1,500 บาท/ไร่ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.10 จำนวน 1,501-2,000 บาท/ไร่ มีจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.10 ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีโดยเฉลี่ย 704.76 บาท/ไร่

13) ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยอินทรีย์

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยอินทรีย์ 501-1,000 บาท/ไร่ มีจำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 500 บาท/ไร่ มีจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.70 จำนวน 1,001 -1,500 บาท/ไร่ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.3 ในการซื้อปุ๋ยอินทรีย์โดยเฉลี่ย 580 บาท/ไร่

4.2.3 การได้รับคำแนะนำและแหล่งข้อมูลการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง

การได้รับคำแนะนำและแหล่งข้อมูลการใช้ปุ๋ย ประกอบด้วย แหล่งซื้อปุ๋ยของเกษตรกร 1 แหล่ง ผลในการซื้อปุ๋ยจากแหล่งจำหน่าย 1 การได้รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร 1 แหล่งข้อมูลที่เกษตรกรได้รับเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ย 1 ดังรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 4.5)

1) แหล่งซื้อปุ๋ยของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีแหล่งซื้อปุ๋ยจากร้านค้าขนาดใหญ่ จำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.20 จากตัวแทนจำหน่าย จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.70 จากร้านค้าขนาดเล็ก จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.50 จากสหกรณ์คลองหอยโข่ง จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 8

2) เหตุผลในการซื้อปุ๋ยจากแหล่งจำหน่าย

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีเหตุผลในการซื้อปุ๋ย ใกล้เคียงบ้าน จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.21 คุณภาพเชื่อถือได้ จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.21 บริการที่ดี จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.21 มีการให้เครดิต จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 46 ราคาถูก จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.75

3) เหตุผลในการซื้อปุ๋ยจากแหล่งจำหน่าย

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีเหตุผลในการซื้อปุ๋ย ใกล้เคียงบ้าน จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.21 คุณภาพเชื่อถือได้ จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.21 บริการที่ดี จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.21 มีการให้เครดิต จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 46 ราคาถูก จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.75

4) แหล่งคำแนะนำการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ได้รับความแนะนำการใช้ปุ๋ย จากสำนักงานส่งเสริมการทาสวนยาง จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 70 จากตัวแทนจำหน่าย จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 จากวารสารหนังสือต่างๆ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 10

5) แหล่งข้อมูลที่เกษตรกรได้รับเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ย

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ได้รับความรู้จากร้านค้าตัวแทนจำหน่าย จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.50 ได้รับความรู้จากโทรทัศน์/วิทยุ จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.66 ได้รับความรู้จากหน่วยงานราชการ 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.16 และได้รับความรู้จากวารสารหนังสือพิมพ์ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.68

ตารางที่ 4.5 การได้รับความแนะนำและแหล่งข้อมูลการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
1. แหล่งซื้อปุ๋ยของเกษตรกร		
ร้านค้าขนาดเล็ก ☐	9 ☐	7.50 ☐
ร้านค้าขนาดใหญ่ ☐	65 ☐	54.20 ☐
ตัวแทนจำหน่าย ☐	38 ☐	31.70 ☐
สหกรณ์คลองหอยโข่ง ☐	8 ☐	6.70 ☐
2. เหตุผลในการซื้อปุ๋ยจากแหล่งจำหน่าย *		
ใกล้บ้าน ☐	54 ☐	45.00 ☐
คุณภาพเชื่อถือได้ ☐	54 ☐	45.00 ☐
ราคาถูก ☐	15 ☐	12.50 ☐

ตารางที่ 4.5 การได้รับคำแนะนำและแหล่งข้อมูลการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=120)	ร้อยละ
2. เหตุผลในการซื้อปุ๋ยจากแหล่งจำหน่าย * (ต่อ)	☐	☐
มีบริการที่ดี ☐	54 ☐	45.00 ☐
การให้เครดิต ☐	46 ☐	38.33 ☐
3. การได้รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร		
ได้รับ ☐	20 ☐	16.70 ☐
ไม่ได้รับ ☐	100 ☐	83.30 ☐
4. เกษตรกรได้รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ย	(n=20)	
สำนักงานสงเคราะห์กองทุนการทำสวนยาง ☐	14 ☐	70.00 ☐
ตัวแทนจำหน่าย ☐	4 ☐	20.00 ☐
วารสารหนังสือต่างๆ ☐	2 ☐	10.00 ☐
5. แหล่งข้อมูลที่เกษตรกรได้รับเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ย *	☐	☐
โทรทัศน์/วิทยุ ☐	32 ☐	26.66 ☐
หน่วยงานราชการ ☐	11 ☐	9.16 ☐
ร้านค้าตัวแทนจำหน่าย ☐	75 ☐	62.50 ☐
วารสาร/หนังสือพิมพ์ ☐	2 ☐	1.68 ☐

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ **4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา****4.3.1 ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกร**

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มตัวอย่างในระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และในระดับน้อยที่สุด ดังนี้ (ตารางที่ 4.6)

1) ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ในระดับมากที่สุด

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับคุณภาพปุ๋ย โดยพิจารณาจากปริมาณผลผลิตน้ำยางสด คุณภาพต้นยางโตเร็วสำหรับยางที่มีอายุน้อย ในการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.79 เนื่องจากการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อผลผลิตน้ำยางในสวนยางของเกษตรกร

2) ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ในระดับมาก

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับ ราคาปุ๋ย ราคาขายพารา ในการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.30 และ 4.01 ตามลำดับ เนื่องจาก ในช่วงปีที่ผ่านมาราคายพาราเพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มส่งผลให้มีการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยมากขึ้น โดยเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจะพิจารณาราคาปุ๋ยและราคาขาย เพื่อพิจารณาตัดสินใจในการเลือกใช้ปุ๋ยเพื่อให้ได้ปุ๋ยที่มีคุณภาพใช้ในสวนยางในระดับมาก

3) ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ในระดับปานกลาง

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับ ยี่ห้อปุ๋ย ปรึกษาแนะนำจากเพื่อนบ้าน ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.21 และ 2.71 ตามลำดับ เนื่องจาก ยี่ห้อปุ๋ย และ ปรึกษาแนะนำจากเพื่อนบ้าน มีส่วนในการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ย เพราะเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างบางรายยังยึดติดกับยี่ห้อ และการรูงใจจากเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นปัจจัยในการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยในระดับปานกลาง

4) ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างระดับ น้อย

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับ การได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐ ความสะดวกในการซื้อปุ๋ย ปรึกษาแนะนำจากตัวแทนจำหน่าย เงื่อนไขการชำระเงิน การติดตามผลหลังการขาย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.71 2.12 2.12 1.98 1.98 และ 1.82 ตามลำดับ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีความถนัดและความชำนาญในการทำสวนยางอยู่พอสมควร การได้รับคำแนะนำการติดตามผลหลังการขาย ย่อมมีความสำคัญน้อยในการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ย เพราะเกษตรกรจะเน้นไปในเรื่อง คุณภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับในส่วนปัจจัยอื่นนั้นจึงมีความสำคัญอยู่ในระดับน้อย

5) ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างระดับ น้อยที่สุด

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการได้รับข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ น้อยที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.48 เป็นที่น่าสังเกตได้ว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งการเข้าถึงข้อมูลทางวิชาการอาจเป็นไปได้ยาก

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวน
ยางพารา

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	การแปรผล
1. คุณภาพปุ๋ย ☐	4.79 ☐	มากที่สุด ☐
2. ราคาปุ๋ย ☐	4.30 ☐	มาก ☐
3. ราคาขายพารา ☐	4.01 ☐	มาก ☐
4. ยี่ห้อปุ๋ย ☐	3.21 ☐	ปานกลาง ☐
5. คำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ☐	2.71 ☐	ปานกลาง ☐
6. การแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐ ☐	2.12 ☐	น้อย ☐
7. ความสะดวกในการซื้อปุ๋ย ☐	2.12 ☐	น้อย ☐
8. คำแนะนำจากตัวแทนจำหน่าย ☐	1.98 ☐	น้อย ☐
9. เงื่อนไขในการชำระเงินหรือการให้เครดิต ☐	1.98 ☐	น้อย ☐
10. การติดตามผลหลังการขาย ☐	1.82 ☐	น้อย ☐
11. ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ☐	1.48 ☐	น้อยที่สุด ☐

4.3.2 ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการทำสวนยางพารา กับประเภทปุ๋ยที่
ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยาง

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square: χ^2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง
ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน ภาวะ
หนี้สิน และปัจจัยสภาพของสวนยาง ได้แก่ พื้นที่การถือครองสวนยาง อายุต้นยาง ลักษณะดิน
วิธีการใส่ปุ๋ย ปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่อปี ดังนี้ (ตารางที่ 4.7)

1) ปัจจัยทางสังคม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของ
เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์ต่อ
ประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับประเภทปุ๋ยที่ใช้
ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ภาวะหนี้สินมีความสัมพันธ์ต่อประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกร
ชาวสวนยาง กล่าวคือเกษตรกรที่มีภาวะหนี้สินเลือกใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในสัดส่วนที่น้อยกว่าปุ๋ยเคมี
มาก เกษตรกรที่ไม่มีภาวะหนี้สินหรือในทางตรงกันข้ามเกษตรกรที่มีภาวะหนี้สินเลือกใส่ปุ๋ยเคมี

3.1) อายุของต้นยาง

อายุของต้นยางมีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ กล่าวคือ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุของสวนยางน้อยกว่า 15 ปี เลือกใช้ปุ๋ยเคมีในสัดส่วนที่สูงกว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุของสวนยางมากกว่า 15 ปี หรือในทางกลับกัน เกษตรกรที่มีอายุของสวนยางมากกว่า 15 ปี เลือกใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในสัดส่วนที่สูงกว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุของสวนยางต่ำกว่า 15 ปี

3.2) วิธีการใส่ปุ๋ย

วิธีการใส่ปุ๋ยมีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ในสวนยางของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ กล่าวคือ เกษตรกรใช้วิธีการใส่ปุ๋ยเคมีโดยการขุดหลุม ในสัดส่วนที่สูงกว่า หว่านรอบโคนต้น หรือในทางตรงกันข้าม เกษตรกรใช้วิธีการหว่านปุ๋ยอินทรีย์ในสัดส่วนที่สูงกว่าการขุดหลุม อาจเป็นเพราะปุ๋ยเคมีมีราคาแพงหากเกิดการชะล้างทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้น เกษตรกรจึงนิยมที่จะขุดหลุมมากกว่าการหว่าน แต่หากพื้นดินมีความชื้นอยู่แล้ว เกษตรกรก็สามารถหว่านปุ๋ยได้เลย

สำหรับพื้นที่การถือครองสวนยาง ลักษณะดินและปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่อปี ไม่มีสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$

4.4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 ราย พบว่ามีเกษตรกรที่ประสบปัญหา จำนวน 29 ราย และมีข้อเสนอแนะ จำนวน 34 ราย สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ในส่วนแรกเป็นปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง และ ส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.8)

4.4.1 ปัญหา อุปสรรค

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการซื้อปุ๋ยในเรื่องราคาปุ๋ยสูงทำให้ต้องลดจำนวนในการซื้อปุ๋ยลง จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือปัญหาด้านคุณภาพ ในเรื่องปุ๋ยละลายช้า คุณภาพปุ๋ยลดลงคือคุณภาพไม่มีความสม่ำเสมอ จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.06 ปัญหาด้านบรรจุภัณฑ์ไม่มีคุณภาพ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.79 คือปัญหากระสอบขาดง่ายทำให้ปุ๋ยเสียคุณภาพ ต่อมาเป็นปัญหาด้านการจัดหน่าย เรื่อง ปุ๋ยขาดตลาดในบางช่วง จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.89 ซึ่งอาจเป็นช่วงที่เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยยางเป็นจำนวนมากทำให้

เกิดปัญหาในร้านที่จำหน่ายทำให้เกษตรกรไม่ได้รับประโยชน์ที่ต้องการและปัญหาขาดการช่วยเหลือจากภาครัฐทั้งในด้านราคาและคุณภาพ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.79

4.4.2 ข้อเสนอแนะ

□ สำหรับข้อเสนอแนะเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรต้องการให้ทางกลุ่มผู้ผลิตไม่ควรตั้งราคาสินค้าแพงเกินไป จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 และทางภาครัฐควรเข้ามาตรวจสอบและควบคุมราคาของปุ๋ยให้อยู่ในความยุติธรรม จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 ต่อมาเป็นข้อเสนอแนะทางด้านคุณภาพ เนื่องจากเกษตรกรให้ความสำคัญกับคุณภาพปุ๋ยมาก ดังนั้นผู้ประกอบการต้องผลิตโดยควบคุมคุณภาพให้มีมาตรฐานต่อมาเป็นข้อเสนอแนะเรื่องบรรจุภัณฑ์ให้มีมาตรฐานให้มีความแข็งแรงไม่เปื่อยง่าย จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.68

ตารางที่ 4.8 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาและอุปสรรค *	(n=29)	
ปุ๋ยราคาสูงทำให้ต้องลดจำนวนในการซื้อ □	29 □	100.00 □
ปุ๋ยละลายช้าคุณภาพลดต่ำลง □	18 □	62.06 □
บรรจุภัณฑ์ไม่มีคุณภาพ □	4 □	13.79 □
ปุ๋ยขาดตลาดในบางช่วง □	2 □	6.89 □
ขาดการช่วยเหลือจากภาครัฐทั้งในด้านราคาและคุณภาพ □	4 □	13.79 □
ข้อเสนอแนะ *	(n=34)	
กลุ่มผู้ผลิตไม่ควรตั้งราคาแพง □	29 □	85.30 □
ทางภาครัฐควรเข้ามาตรวจสอบคุณภาพและควบคุมราคาปุ๋ย □	34 □	100.00 □
ผู้ผลิตควรตรวจสอบบรรจุภัณฑ์ปุ๋ยก่อนจำหน่าย □	6 □	20.68 □

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ □

-
-
-
-
-
-
- □

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นส่วนของการสรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ เพื่อจำกัดในการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในการทำสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาสภาพการทำสวนยางและการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอคลองหอยโข่ง 3) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา 4) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เป็นเจ้าของสวนยางที่มียางเปิดกรีดและมีการใช้ปุ๋ยในปีที่ผ่านมา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 120 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติอย่างง่ายและสถิติไคสแควร์ (Chi-Squares Statistic: χ^2) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยาง

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.70 มีอายุเฉลี่ย 46.89 ปี ถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 100 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 95.83 เกษตรกรส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 5 คน ร้อยละ 75.80 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ประถมศึกษา ร้อยละ 49.20 เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักเป็นชาวสวนยาง ร้อยละ 94.20 จำนวนพื้นที่การถือครองมีช่วงที่มีค่าเท่ากันอยู่ระหว่าง 11-20 และ 21-30 จำนวนร้อยละ 30 รายได้เฉลี่ยจากอาชีพหลักซึ่งส่วนใหญ่มาจากอาชีพการทำสวนยาง 30,412.50 บาทต่อเดือน รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพ 19,311 บาทต่อเดือน เกษตรกรมีภาระหนี้สิน ร้อยละ 54.20 จำนวนหนี้สินของเกษตรกร 252,436.40 บาท

2) สภาพการทำสวนยาง และการใช้ปุ๋ยในสวนยางของเกษตรกร

สภาพทั่วไปของสวนยางของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ร้อยละ 87.50 ลักษณะดินเป็นดินร่วน ร้อยละ 98.30 ขนาดพื้นที่การถือครองทางการเกษตรเฉลี่ย 25.88 ไร่ พันธุ์ยางที่ปลูกในสวนยางคือ พันธุ์ RR M 600 ปัจจัยที่เกษตรกรเลือกพันธุ์ยางชนิดนี้มาปลูก

คือ 1.171 คน
 ปริมาณผลผลิตน้ำยางสดในปีที่ผ่านมาโดยเฉลี่ย 311.51 กก./ไร่/ปี เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการ
 ปลูกพืชแซมยางจำนวน 27 ราย พืชที่มีการนำมาปลูกส่วนใหญ่ได้แก่ ไม้กฤษณา
 สับปะรด เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์จำนวน 86 รายคิดเป็นร้อยละ 65 เหตุผลในการ
 เลือกใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร คือ ง่ายต่อการจัดการคุณภาพสม่ำเสมอ ในส่วนของปุ๋ยอินทรีย์คือ ราคา
 ถูก คุณภาพดี สูตรปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรใช้มากที่สุดคือ สูตร 15-15-15 ความถี่ในการใช้ปุ๋ย 1 ครั้งต่อ
 ปี จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.80 ช่วงเดือนที่เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยมากที่สุดคือ เดือน
 พฤษภาคม ปริมาณการใส่ปุ๋ยเคมีโดยเฉลี่ย 58.52 กก./ไร่/ปี ปริมาณการใส่ปุ๋ยอินทรีย์โดยเฉลี่ย
 92.43 กก./ไร่/ปี วิธีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกรคือ ทั่วหน้ารอบโคนต้นจำนวน 110 ราย คิดเป็นร้อยละ
 91.70 การเปลี่ยนแปลงการใช้ปุ๋ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยคือ มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์
 เพิ่มขึ้นจำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.71 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีวิเคราะห์การวิเคราะห์ดินการ
 ใช้ปุ๋ย 1 รายจ่ายในการซื้อเคมีโดยเฉลี่ย 704.76 บาท/ไร่/ปี 1 รายจ่ายในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์โดยเฉลี่ย
 580.80 บาท/ไร่/ปี

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกร

3.1) ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกร
 ปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวน
 ยางในระดับมากที่สุดคือ คุณภาพปุ๋ย ระดับมาก คือ ราคาปุ๋ย ราคาขายพารา ระดับปานกลางคือ
 ยี่ห้อปุ๋ย 1 รายแนะนำจากเพื่อนบ้าน ระดับน้อยคือ 1 รายแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐ 1 รายสะดวกใน
 การซื้อปุ๋ย 1 รายแนะนำจากตัวแทนจำหน่าย 1 รายสนใจในการชำระเงินหรือการให้เครดิต 1 รายติดตาม
 ผลหลังการขายและระดับน้อยที่สุดคือ ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ

3.2) ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการทำสวนยาง ที่มีผลต่อประเภท
 ปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยาง

ปัจจัยทางด้านสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกร
 ชาวสวนยางพารา กลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha \leq 0.05$ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มี
 ความสัมพันธ์กับประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทาง
 สถิติ $\alpha \leq 0.05$ ได้แก่ ภาวะหนี้สินของครัวเรือน ปัจจัยสภาพของสวนยางมีความสัมพันธ์กับ
 ประเภทปุ๋ยที่ใช้ของเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha \leq 0.05$ ได้แก่
 อายุต้นยางและวิธีการใส่ปุ๋ย

-
-
-

4) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาและอุปสรรค เรื่องปุ๋ยราคาสูง ทำให้เกษตรกรต้องลดจำนวนในการซื้อปุ๋ย ปัญหาปุ๋ยละลายช้า ปัญหาบรรจุภัณฑ์ขาดคุณภาพ ปัญหาปุ๋ยขาดตลาดในบางช่วง ปัญหาการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ

ข้อเสนอแนะของเกษตรกร คือต้องการให้ผู้ผลิตคำนึงถึงการตั้งราคาโดยไม่เอาเปรียบเกษตรกร ผู้ผลิตควรปรับปรุงคุณภาพของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน และควรสำรองปุ๋ยไว้ในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ 3 ประเด็นดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

1) ฝึกการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง พบว่าเกษตรกรให้ความสำคัญกับคุณภาพปุ๋ยเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของปุ๋ยให้มีมาตรฐานมากที่สุด

2) ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงความยุติธรรมทางด้านราคา ไม่ควรจำหน่ายปุ๋ยในราคาแพงจนเกินไป

5.2.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ

1) ฝึกการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา พบว่าหน่วยงานของภาครัฐต่อการตัดสินใจเลือกใช้ปุ๋ยของเกษตรกรยังมีน้อยมาก ดังนั้นหน่วยงานของภาครัฐ ควรเพิ่มบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาเรื่องของการใช้ปุ๋ย โดยทำการให้ความรู้แก่เกษตรกร โดยเข้าถึงกลุ่มเกษตรกรโดยตรง

2) นอกจากภาครัฐจะเข้ามาให้ความรู้กับเกษตรกรโดยตรงแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังต้องดำเนินการตรวจสอบถึงผู้ผลิตปุ๋ยว่าสามารถผลิตปุ๋ยให้มีคุณภาพเพียงพอหรือไม่ และต้องเข้ามาดูแลควบคุมทางด้านราคาปุ๋ยไม่ให้มีราคาสูงจนเกินไป

5.2.3 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกรชาวสวนยางพารา

1) ฝึกการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาเรื่องปุ๋ยมีราคาแพง ซึ่งเกษตรกรควรมีการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองราคาและการจัดซื้อควรตั้งชื่อจากผู้ผลิต โดยตรง เพื่อให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยมากขึ้น

2) เกษตรกรควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใส่ปุ๋ยในสวนยางก่อนการตัดสินใจใช้ปุ๋ยเพื่อประกอบการตัดสินใจก่อนการซื้อปุ๋ย

3) เกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มแล้วทำการศึกษารูปแบบการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองเพื่อให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ย

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

การสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพบว่ามีข้อจำกัดของการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1) เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างบางรายกังวลว่าผู้สัมภาษณ์จะเอาข้อมูลไปไหน ดังนั้นข้อมูลทางด้านรายได้ อาจมีความคลาดเคลื่อน

2) เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างบางรายไม่สามารถคำนวณปริมาณน้ำยางต่อวัน ต่อเดือน ได้แน่นอน ทำให้ข้อมูลที่รับอาจมีความคลาดเคลื่อน

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ศึกษาเปรียบเทียบผลผลิตที่ได้รับจากการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

2) ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ ในสวนยางพารา ในอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

3) ศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองของเกษตรกรชาวสวนยางพารา อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการเกษตร. 2548. **มาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ พ.ศ.2548**. [ออนไลน์]. URL :
http://www.agriinfo.doae.go.th/year52/knowledge/km_13-01-52.doc [สืบค้นวันที่ 16
 เมษายน 2553]
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2550. **พระราชบัญญัติปุ๋ย 2550**. [ออนไลน์]. URL :
http://ssnet.doae.go.th/ssnet2/html/prompt/2551/080609_6/2.pdf [สืบค้นวันที่ 1
 กันยายน 2552]
- ทิพย์กมล อัครบุญสวัสดิ์. 2549. **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านการตลาดที่มีผลต่อการ
 ยอมรับการใช้ปุ๋ยชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมีของเกษตรกร อำเภอแปลงยาว จังหวัด
 ฉะเชิงเทรา**. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- บุญถม ภูมิพล. 2549. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ บ้านดง
 ยาง ตำบลสีแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประเสริฐ ภาณุชานาม. 2546. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อการปลูกข้าว ของ
 เกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิระพันธ์ ใสสงไส. 2535. **ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางพาราของเกษตรกรรายย่อยใน
 จังหวัดสตูล**. ขอนแก่น : วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พฤษชัย วิชาพันธ์. 2551. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกร ตำบลแม่ทะ
 อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- มูฮัมมะฮาดิ ฮาอะมะ. 2552. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวยาง ในตำบลนา
 หว่า อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิจิต สุวรรณรัตน์. 2552. **ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรชาวสวนยางในอำเภอตะ
 โหมด จังหวัดพัทลุง**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2539. **ทฤษฎีโมเดลของบุคคล (Model of man) หรือทัศนะ 4 ประการในการ
 ตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค** [ออนไลน์]. URL :
http://yalor.yru.ac.th/~orawan/3591105_3_1.html [สืบค้นวันที่ 30 กันยายน 2552]

บรรณานุกรม(ต่อ)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. 2541. การบริหารการตลาดยุคใหม่.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธีระฟิล์มและโซเท็กซ์

สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล. 2551. เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาวิธีวิจัยทางธุรกิจเกษตร
หลักสูตรปริญญาโทสาขาธุรกิจเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สถาบันวิจัยยาง. 2552. สถิติยางพาราของประเทศไทย. [ออนไลน์]. URL:

<http://www.rubberthai.com/rubberthai/> [สืบค้นวันที่ 25 กันยายน 2552]

สถาบันวิจัยยาง. 2553. ลักษณะพันธุ์ยางพารา. [ออนไลน์]. URL:

<http://www.rubberthai.com/about/data.php> [สืบค้นวันที่ 3 มิถุนายน 2553]

สถาบันวิจัยยาง. 2553. การใช้ปุ๋ยในสวนยางพารา. [ออนไลน์]. URL:

<http://www.rubberthai.com/about/data.php> [สืบค้นวันที่ 3 มิถุนายน 2553]

สิริกานต์ ธีรวัฒน์จำเริญ. 2550. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

สิริวิภา อ้าวรจิตต์. 2548. ความต้องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สำนักงานเกษตรอำเภอคลองหอยโข่ง. 2552. ข้อมูลการปลูกยางในอำเภอคลองหอยโข่ง. อำเภอคลองหอยโข่ง. สงขลา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2552. พื้นที่การปลูกยางพาราของประเทศไทย [ออนไลน์]. URL:

<http://www.oae.go.th/main.php?filename=index> [สืบค้นวันที่ 20 สิงหาคม 2552]

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2553. สถานการณ์การใช้ปุ๋ยในการเกษตรของประเทศไทย.
[ออนไลน์]. URL:

http://www.oae.go.th/ewt_news.php?nid=684&filename=index [สืบค้นวันที่ 3

มิถุนายน 2553]

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 9. 2553. ผลผลิตน้ำยางสดจังหวัดสงขลา [ออนไลน์]. URL:

<http://www2.oae.go.th/zone/zone9/about/history.html> [สืบค้นวันที่ 20 พฤษภาคม

2553]

ภาคผนวก

2. เพศ
- () ชาย () หญิง
3. อายุ (โปรดระบุ).....ปี
4. ศาสนา (โปรดระบุ).....
5. ระดับการศึกษา
- () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาตอนต้น
- () มัธยมศึกษาตอนปลาย () อนุปริญญา
- () () อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. สถานภาพสมรส
- () โสด () สมรส () อื่นๆ.....
7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (โปรดระบุ).....คน
8. อาชีพ (โปรดระบุ).....
- อาชีพหลัก.....
- อาชีพรอง.....
9. ท่านมีที่ดินถือครองทั้งหมด (โปรดระบุ).....ไร่
- ประเภทเอกสารสิทธิ์ที่ถือครอง
- () โฉนด จำนวน.....ไร่
- () ฉ.ส. 3 จำนวน.....ไร่
- () อื่นๆ (โปรดระบุ) จำนวน.....ไร่
- แบ่งการใช้ประโยชน์
1. ทำสวนยาง.....ไร่
2. อื่นๆ (โปรดระบุ).....ไร่
3. ทิ้งร้าง.....ไร่
10. รายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
1. รายได้ที่ได้มาจากการทำสวนยางเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
2. รายได้อื่นเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
11. ภาวะหนี้สินของครอบครัว
- () () ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 14)
12. ท่านมีหนี้สินรวม.....บาท
-
-

13. ท่านกู้ยืมจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1 ธนาคารพาณิชย์ () 2 ธนาคารอิสลาม () 3 สหกรณ์
- () 4 กองทุนหมู่บ้าน () 5 แหล่งเงินกู้นอกระบบ
- () 6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
14. ท่านเป็นสมาชิกสถาบันการเกษตร แหล่งใดบ้าง
- () 1 สหกรณ์กองทุนสวนยาง () 2 สหกรณ์การเกษตรประจำอำเภอ
- () 3 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
- () 4 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

ส่วนที่ 2 ลักษณะของสวนยาง การจัดการและการใช้ปุ๋ยในสวนยางพารา

1. ขนาดสวนยางพาราที่ถือครองทั้งหมด จำนวน (โปรดระบุ).....ไร่
- จำนวน (โปรดระบุ).....แปลง
2. สภาพพื้นที่การทำสวนยาง
- () 1 ที่ราบลุ่ม () 2 ที่ราบสูง () 3 ที่ภูเขา
- ประเภทดิน (โปรดระบุ).....
3. พันธุ์ยางที่ปลูก.....
4. อายุต้นยาง.....ปี
5. ปัจจัยสำคัญในการเลือกพันธุ์ยางมาปลูกในแปลงของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1 โตเร็ว () 2 ให้น้ำยางมาก
- () 3 ทนโรคและแมลง () 4 ดูแลรักษาง่าย
- () 5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. จำนวนแรงงานกรีดยางทั้งหมด (โปรดระบุ).....คน
- () 1 เป็นแรงงานในครอบครัว (โปรดระบุ).....คน
- () 2 เป็นลูกจ้าง (โปรดระบุ).....คน
7. สวนยางของท่านได้รับการสงเคราะห์จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.)
- หรือไม่
- () 1 ได้รับ () 2 ไม่ได้
8. ในปีที่ผ่านมา ท่านใช้ปุ๋ยสำหรับสวนยางพาราหรือไม่
- () 1 ใช่
- () 2 ไม่ใช่ (โปรดข้ามไปตอบส่วนที่ 3)
-

9. ประเภทปุ๋ยที่ท่านใช้มีอะไรบ้าง และระบุเหตุผลที่เลือกใช้ปุ๋ยดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1 ปุ๋ยเคมี ระบุเหตุผล.....

() 2 ปุ๋ยอินทรีย์ ระบุเหตุผล.....

10. ความถี่ในการใช้ปุ๋ย ปริมาณการใช้ปุ๋ย ช่วงเวลา วิธีใส่ปุ๋ย ในปีที่ผ่านมา โปรดระบุลงในช่องว่าง

ปุ๋ย	สูตรปุ๋ย	ความถี่ (ครั้ง/ปี)	ช่วงเวลา	ปริมาณ ก.ก./ไร่/ปี	วิธีใส่ปุ๋ย
เคมี ☐	☐	☐	☐	☐	☐
อินทรีย์ ☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. การเปลี่ยนแปลงการใช้ปุ๋ยต่อไร่ต่อปีในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

() 1 ปุ๋ยเคมี ใช้ลดลง ใช้เพิ่มขึ้น ไม่เปลี่ยนแปลง

() 2 ปุ๋ยอินทรีย์ ใช้ลดลง ใช้เพิ่มขึ้น ไม่เปลี่ยนแปลง

() 3 อื่นๆ..... ใช้ลดลง ใช้เพิ่มขึ้น ไม่เปลี่ยนแปลง

12. ปริมาณผลผลิตน้ำยางสดในปีที่ผ่านมา (โปรดระบุ).....กก./ไร่/เดือน ต่อปี.....กก.

13. ท่านมีการวิเคราะห์ดินก่อนการใช้ปุ๋ยหรือไม่

() 1 วิเคราะห์ () 2 ไม่วิเคราะห์

14. ปัจจุบันท่านได้รับความรู้และคำแนะนำในการใช้ปุ๋ยหรือไม่

() 1 ได้รับจาก..... () 2 ไม่ได้รับ

15. ปัจจุบันท่านมีการปลูกพืชแซมยาง/ร่วมยางหรือไม่

() 1 ปลูก (โปรดระบุ)..... () 2 ไม่ปลูก

16. ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยสำหรับใช้ในสวนยางในปีที่ผ่านมา จำนวนเงิน/ปี

() 1 ปุ๋ยเคมี จำนวนเงิน (โปรดระบุ).....บาท/ปี

() 2 ปุ๋ยอินทรีย์ จำนวนเงิน (โปรดระบุ).....บาท/ปี

() 3 อื่นๆ จำนวนเงิน (โปรดระบุ).....บาท/ปี

17. ปกติท่านซื้อปุ๋ยจากแหล่งจำหน่ายใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1 ร้านค้าขนาดเล็ก () 2 ร้านค้าขนาดใหญ่

() 3 ตัวแทนจำหน่าย () 4 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

18. เหตุผลที่ท่านซื้อปุ๋ยจากแหล่งจำหน่ายดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1 ใกล้บ้าน () 2 คุณภาพเชื่อถือได้

() 3 ซื้อได้ราคาถูก () 4 มีบริการที่ดี

() 5 ภาระให้เครดิต () 6 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง

4.1 ปัญหา

- 1) ด้านราคา
 - () มีโปรตระบุปัญหา.....
 - () ไม่มี
- 2) ด้านคุณภาพ
 - () มีโปรตระบุปัญหา.....
 - () ไม่มี
- 3) ด้านการจัดจำหน่าย
 - () มีโปรตระบุปัญหา.....
 - () ไม่มี
- 4) ด้านเงื่อนไขการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ
 - () มีโปรตระบุปัญหา.....
 - () ไม่มี
- 5) ด้านข้อมูลข่าวสาร
 - () มีโปรตระบุปัญหา.....
 - () ไม่มี
- 6) อื่นๆ
 - () มีโปรตระบุปัญหา.....
 - () ไม่มี

4.2 ข้อเสนอแนะและความต้องการความช่วยเหลือ เกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรชาวสวนยาง

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ สกุล นางสาวหทัยชนก บุญยง
 การศึกษา พ.ศ. 2550 ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงิน)
 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน
 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีการเงิน บริษัท แด็กชิน (ประเทศไทย) จำกัด